

Nepriklausoma LITHUANIA

INDEPENDENT LITHUANIA

Authorized as second class mail, Post Office Dept., Ottawa

Už išlaisvinimą Lietuvos!
Už ištikimybę Kanadai!

FOR LIBERATION OF LITHUANIA!
FOR LOYALTY TO CANADA!

Nr. 8 (100) Kaina 10 ct.

MONTREAL, 1949 m. VASARIO (FEBRUARY) 25 d.

PRICE 10c.

IX METAI

Stropiai ruošiamą Atlanto Sąjungą

Amerika apginkluos Sąjungos valstybes. Eisenhoweris paruoš apsigynimo planą.

Washingtonas (VA). Jau kuris laikas Jungt. Amerikos Valstybėse eina stropus ruošimasis Atlanto Sąjungai sudaryti. Šios sąjungos sudarymas daugiausia priklauso nuo JAV. Jos konstitucija, pagal kurią Amerika gali įstoti karan tikrai nutarus senatui, tuo tarpu sudaro didžiau-

Prancūzijos bolševikai—

tėvynės išdavikai

Paryžius. (VA) Prancūzijos komunistų partijos sekretorius Torez pareiškė, kad Prancūzijos komunistai nesipriešins, jeigu Sovietų Sąjungos kariuomenė eis į Prancūziją.

Šis komunistų pasiskelbimas tėvynės išdavikais krašte sukėlė susijaudinimą. Buv. užs. reik. min. Bidault pareiškė, kad šis Torezo pareiškimas turės labai didelių pasekmių.

Kaip žinoma, Torezas praėjusio karo metu buvo pašauktas kariuomenėn ir turėjo kovoti prieš vokiškųjų nacių užpuolimą, bet jis dezertyravo ir tokiu būdu į savo tėvynę leido nacių, kaip dabar kad ruošiasi įleisti Sovietų kariuomenę.

ČEKOSLOVAKIJOJE BAI-SUS REŽIMAS

Berlynas (VA). Dirbęs kontrolinėje komisijoje Čekoslovakijoje gen. Dastičas pasitraukė nes jo tėvynėje bolševikai įvedė baisų režimą. Čekoslovakijoje dabar siautėja bolševikų sauvaliavimas, kurį vykdo nesuskaitomi policijos kadrai. Visi čekoslovakai, net ir buvę komunistai, nusistatę prieš tą santvarką. Ir jis negalės toliau atstovauti tos baisios santvarkos.

sią kliūti. Mat, kitos valstybės, kurios stoja į sąjungą, turi būti tikros, kad visos sąjungon įstojusios valstybės galės laikytis sutarties. Jeigu gi JAV negali pasirašyti tokios sutarties, tai jos garantijos negali būti tvirtos. Ši kliūtis dabar sudaro JAV diskusijų pagrindą.

— JAV ir D. Britanijos aviacija pasiekė naujo rekordo, nes per dieną Berlyne kas valandą nuleidžia po 40 lėktuvų.

— Vakarinės Europos ir Korejos atstatymo ir ekonominės paramos reikalams JAV paskyrė puspenkto milijardo dolerių.

Vis dėlto užsienių reikalų sekretorius Dean Acheson rado iš tos padėties išeitį. Aptaręs klausimą su Senato užsienių reikalų komisija, jis pasiūlė išeitį: prie Atlanto Sąjungos sutarties pridėti specialų aptarimą, kuris atstoja "automatinį" JAV įstojimą į karą. Tokiu būdu Atlanto Sąjungos valstybės bus tikros, kad JAV pagalba užpultajam bus tikra.

Šią savaitę Dean Acheson klausimą aptarė su sąjunginių valstybių ambasadoriais, su senatu ir ekspertais. Pasitarimų vaisiai tokie žymūs, kad jau gen. Eisenhoweris numatomas Atlanto Sąjungos karo pajėgų vyriausiu vadu. Jis sudarys ir gynimosi planą, pagal kurį JAV apginkluos sąjungines valstybes.

Iš viso jau taip yra, kad kitokio išejimo nėra, kaip sudaryti Atlanto Sąjungą. Šią savaitę susitarimas jau galutinai numatomas baigti.

Atlanto Sąjunga — tai apsigynimo sąjunga nuo agresoriaus užpuolimo. Jos tikslas — apsaugoti taiką. Tuo tikslu JAV yra nusistačiusi:

Popiežius pasmerkė

bolševikų kovą su bažnyčia

Roma. (VA) Popiežius Pijus XII 300.000 miniai žmonių, apgulusių Vatikaną, pasakė viešą kalbą, kurioje pabrėžė, kad visas kultūringasis pasaulis protestuoja prieš bolševikų smurto priemones sunaikinti Vengrijos katalikų bažnyčią. Be ko kita, Popiežius pažymėjo, kad bolševi-

sustiprinti žmonijos viltis dėl geresnės ateities; padėti Europai atsistatyti iš karo griuvėsių; sustiprinti Europos demokratiją; atbaidyti agresorių nuo pasikėsinimo pulti. Tam tikslui tarnaus ir Rio de Janeiro ir Atlanto Sąjungos paktai. Visa tai yra pagal Jungtinių Tautų statutą (55 par.).

kų priemonės tuo yra piktesnės, kad jomis siekiama ne tik tai fiziškai sunaikinti žmogų, bet ir morališkai paveikti visą tautą, kad ji prie to naikinimo prisidėtų. Bolševikai nuteisė kardinolą Mindszentį todėl, kad jis bažnyčios vardu netarė teisybės žodžio apie tą totalistinį režimą, kuris visus Sovietų žmones apkaustė vergijos pančiais.

— 10.000 žmonių, nešini protesto ženkleliais prieš Mindszentį nuteisimą, demonstravo Vašingtono gatvėmis.

— Italijoje bolševikai buvo sukėlę transporto darbininkų streiką. Tai esąs bandymas sustabdyti judėjimą, nes darbininkai jokių reikalavimų neįsiekė.

— Amerikos visuomenė teis SSRS už vergijos stovyklų įvedimą Rusijoje. Teismas bus New Yorke vasario 25-27 dienomis. Daugelis liudininkų iš tų vergijos ir mirties stovyklų liūdys apie baisią modernią vergiją.

— Į Berlyną JAV ir D. Britanijos lėktuvai jau pervežė 1 milijoną tonų įvairių gėrybių ir tuo būdu užtikrino berlyniečiams gyvenimą.

SSRS nesutinka įleisti JT atstovų

TUO PAČIU JI PRIPAŽISTA SAVO PRIVERČIAMOJO DARBO STOVYKLŲ NEŽMONISKUMĄ

Washingtonas. (VA) Atsiradus daugeliui įrodymų, kad Sovietų Sąjungoje yra daugybė priverstinio darbo stovyklų, kaip Hitlerinėje Vokietijoje, kad buvo kacetų, Jungtinių Tautų Darbo organizacija paprašė Sovietų Sąjungos valdžia leisti jos atstovams aplankyti tas stovyklas ir ištirti ten laikomų žmonių buvimo sąlygas. Sovietai atsisakė tą delegaciją įsileisti.

Amerikos spauda vėl pakėlė balsą. Eleonora Roosveltienė ir daugelis laikraščių parašė didelius straipsnius, kuriuose konstatuoja, kad SSRS neišleisdama Darbo organizacijos atstovų, pati pripažįsta, kad nežmoniškosios priverčiamosios darbo stovyklos Sovietų

tuose tikrai yra. Jeigu SSRS būtų viskas tvarkoje, tai jai nereiktų to slėpti.

Užsienių spaudos surinktomis žiniomis, SSRS koncentracijos stovyklose kankinama apie 8-14 milijonų žmonių, daugiausia politinių kalinių, kurie nuo bado, šalčio, ligų ir mušimų miršta masėmis. Jau nemažai yra žmonių, pabėgusių iš tų mirties stovyklų ir dabar vaizdžiai jas aprašiusių.

Jau galutinai išaiškinta, kad SSRS formaliai panaikino mirties bausmę kartuvėse ar sušaudant, bet už tai ta mirties bausmė dar moderniščiau vykdoma — priverstinio darbo stovyklose bado, šalčio ir mušimų pagalba. Tai yra daug sunkesnė ir žiauresnė mirties bausmė.

REIKALAUJA VIENINGOS KOREJOS

Washingtonas (VA). Jungtinių Tautų sekretorius Triguve Lie įteikė Sovietų Sąjungai memorandumą, kuriame reikalauja, pagal JT chartą ir taikos susitarimus, kad šiaurinė Koreja būtų sujungta su pietine, kuri dabar jau yra savarankiška valstybė.

— JAV paskyrė 50 milijonų dolerių Pietinės Amerikos sveikatos reikalams.

KINIJOJE PASKELBTOS PALIAUBOS

Kantonas. (VA) Oficialiai paskelbta, kad Kinijos nacionalistai ir komunistai susitarė dėl paliaubų, ir pilietinis karas Kinijoje nutrauktas. Artimoji ateitis parodys, kaip santykiai vystysis toliau.

NORVEGIJA ATMETĖ SSRS ULTIMATUMĄ

Oslo. Norvegija jau galutinai apsisprendė. Ministerių kabinetas atmetė Rusijos notą ir nutarė prisijungti prie Atlanto Sąjungos. Šitas sprendimas parlamento oficialiai bus paskelbtas seknačią savaitę.

— Anglijoje gydytojais pradėjo vartoti peniciliną prieš gripą. Penicilinas labai gerai veikia prieš gripo bacilas.

JAV NOTA VENGRIJAI

Washingtonas (VA). Jungtinių Valstybių vyriausybė įteikė Vengrijos vyriausybei notą, kuria protestuoja prieš sutarčių laužymą ir nesilaikymą pažadų nepersekioti bažnyčios.

SSRS NOTA PRANCŪZIJAI

Paryžius (VA). Sovietų Sąjunga įteikė Prancūzijai notą, kurioje reikalaujama, kad Prancūzija išduotų jai tris liudininkus, kurie specialiu leidimu atvyko iš Vokietijos į Kravčenko išskeltą komunistų laikraščiu "Lettres Francaise" bylą dėl šmeižimo. SSRS tvirtina, kad tie trys liudininkai esą karo kriminalistai. Į tai prancūzai atsako, kad ligi šios bylos SSRS nelaikė jų karo kriminalistais ir nereikalavo išduoti. Tai rodo, kad tik dabar jie pasidarė "karo kriminalistais".

VENECUELA NUTRAUKĖ IMIGRAVIMĄ

Naujoji Venecuelos valdžia atšaukė visas emigracines komisijas iš Vokietijos, Prancūzijos ir Italijos ir sustabdė DP bei kitų imigrantų įvažiavimą. Šis nutarimas motyvuojamas tuo, kad senoji valdžia

nekreipusi dėmesio į imigrantų absorbuojimą. Kaip žinia 1948 metais Venecuelon atvyko 17.000 ateivių. Jų tarpe 6.000 DP, kiti — ispanai ir italai.

NUSKENDO KANADOS LAIVAS

Netoli Nova Skotia krantų audra užklupo Kanados prekinį laivą "Marshal Frank". Kapitonas įsakė įgulai lipti į gelbėjimosi valtis. 21 įgulos vyras pasiekė krantą, bet 5 jūreiviai atsisakė apleisti laivą: visi žuvo, nes audra laivą visiškai suskaldė.

— Berlyno universiteto genetikos prof. Nachtgai atsi-statyndino, nes jis buvo verčiamas griežtai laikytis Trofimo Lysenkos paskelbtos Mičurino teorijos. Prof. savo atsi-statydinimą motyvuoja tuo, kad komunistai varžo laisvą mokslą.

— JAV okupacinės kariuomenės teismas išnagrinėjo 20-ties čekų ir vokiečių bylą. Jie apkaltinti snipinėjimu Rusijos naudai. Pirmasis šnipas F. Klecka nubaustas 20 metų prievartos darbų.

— JAV atstovų Rūmai nutarė protestuoti prieš kardinolo Mindszentį nuteisimą.

Dvi taikos

NIKARAGUA SUSITAIKĖ SU KOSTARIKA

Washingtonas (VA). Apie tris mėnesius užtrukęs Nikaraguos konfliktas su Kostarika pagaliau išspręstas taikos susitarimu, kuris sudarytas Rio de Janeiro pakto principu.

IZRAELIS SU EGIPTU SUSITARĖ

Rohdos (VA). Oficialiai pranešta, kad Izraelis su Egiptu susitarė ir karą pabaigė. Taika pasirašoma iškilingai.

— Chaimas Weizmannas išrinktas pirmuoju Izraelio prezidentu. Susirinkus parlamentui, Izraelis pasidarė taikingesnis—susitarė su Egiptu ir tikimasi, kad susitars su Transjordanija.

GRAIKIJOS PERVERSMININKAI SUKULTI

Graikijoje prie Florinos miesto pasibaigė nuostolingiausias sukilėliams mūšis, kuris truko 4 dienas. Sutraukę dideles pajėgas, sukilėliai buvo pasiryžę žūt būt užimti Floriną, bet graikų kariuomenė jų puolimą atmušė ir sukilėliai išlakstė mažomis grupėmis į kalnus, palikdami mūšio lauke per 600 užmuštų ir apie 1000 sužeistų.

PAVOGĖ ANTIKOMUNISTĄ

Praėjusią savaitę paslaptin-gai dingo iš savo namų Jugoslavijos pulkininkas S. Momcilovitch. Jis buvo pabėgęs iš Jugoslavijos į Vokietiją, kur paskutiniu metu gyveno Detmoldė. Jis buvo žinomas kaip antikomunistinis veikėjas ir, spėjama, kad jį bus pavogę ir nugalabiję bolševikiniai agentai.

— Žiniomis iš Ženevos, JT Sveikatos organizacija paskyrė 10 milijonų dolerių nuvalyti 4 milijonus ha Pietinės Amerikos plotų (Brzailijoje) nuo uodų, kurie platina maliariją.

— Iš Sovietų Sąjungos į vakarus yra pabėgę 26 raudonosios armijos generolai. Nuo gero gyvenimo žmonės nebėga.

— Londone keturi ministerriai susitarė dėl pripažinimo Austrijos turtų, ryšium su nacių įsiveržimu. Tai bene vienintelis susitarimas, kuris po ilgų derybų ir ilgus pertraukos buvo pasiektas.

— Tarp Kanados ir Izraelio prasidėjo normalus pašto susisiektimas.

Dvi notos

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis
Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by Lithuanian League of Canada

Šimtas „N. L.“ numerių

„Nepriklausoma Lietuva“ eina jau devintus metus ir tik-tai šį numerį gali pažymėti šimtą metų. Vienas šis faktas jau įrodo, kad jos kelias nelengvas.

Isidėmėme jos kūrimąsi. Prieš devynerius metus buvo okupuota Lietuva. Klastingas rytų kaimynas, sulaužęs sutartis ir iškilminguosius pasižadėjimus, su kariuomene įsiveržė į Lietuvos valstybę ir panaikino jos viešpatinumą. Taigi, prieš devynerius metus prasidėjo Lietuvos okupacija. Ir tada tai sukruto Kanados lietuviai patriotai ir, kas ypač reikšminga, sudarė Kanados Lietuvių Tarybą, kurią suorganizavo iš visų tuomet veikusių draugijų atstovų. Jos centras buvo Toronto mieste. Pabrėžtina: Kanados lietuviai labai gražiai suprato, kad tikrai sujungtomis visų jėgomis, vienybėje veikdami jie galės geriausia ir daugiausia padėti Lietuvai.

Bet dabartiniais laikais tokia organizacijai veikti be spaudos neįmanoma. Todėl visai natūraliai ir logiškai kilo sumanymas leisti savo laikraštį, kuriam, deja, nebuvo lėšų. Tačiau tą klausimą palengvino Lietuvos konsulas p. G. L. P. Grant Suttie, kuris finansavo pirmuosius numerius. Redaktoriais buvo Viktoras Dagilis ir Pranas Kondrotas. „Nepriklausoma Lietuva“, kurios vardas jau aiškiai apsprendžia jos tikslus, buvo spausdinama rotatorium. Spausdinti ir ekspedijuoti laikraščio susirinkdavo lietuviškos tautos: pp. Indrėlės, Jokubynai, Novogrodskiai, Frenzėliai, Užemeckai ir daugelis kitų, kurių pavardės sunto dabar ir surankioti. Bet darbas ėjo, ir „Nepriklausoma Lietuva“ pradėjo pasiekti net tolimiausias žemės rutulio vietas; pasiekti net Lietuvą. Iš jos visi lietuviai, kur jie begyveno, suprato, kad Kanados lietuviai suorganizavo vieningą frontą prieš Lietuvos okupantus ir visų bendromis jėgomis kovoja už jos laisvę ir nepriklausomybę. Reikia pasakyti, kad šitos žinio visus lietuvius, kur jie bebūdai apie tai sužinojo, labai stiprino ir energino.

Bet Toronto KLT Centro vienybė susvyravo, ir tai pakirto laikraštį. Torontiečiai patriotai susirūpino ir šaukėsi pagalbos į Montrealį. Gaila buvo gražiai pradėto darbo. Reikėjo jį gelbėti. Ir Montrealis į Toronto pasuntė delegaciją iš energingų ir tvirtų visuomenės veikėjų — Marijos Aukštaitės ir Jono Leknicko, kuriems Toronto perdavė ir KLT Centrą ir „Nepriklausoma Lietuva“. Taip iš Toronto „Nepriklausoma Lietuva“ atsikėlė Montrealy. Čia svarbu pabrėžti, kad ji nebuvo, nes anot V. Kudirkos, vietoje vieno šulo buvo pastatyti kiti šulai. Ir buvo laimėta. Tuo buvo išgelbėti svarbiai dalykai — ir vienybė ir laikraštis.

Montrealy „Nepriklausoma Lietuva“ redagavo iš eilės Marija Aukštaitė, Jonas Yla, Marija Arlauskaitė, Leonas Norvaiša-Girinis, Pranas Rudinskis.

Ligi atvykstant pirmiesiems tremtinių transportams, visą leidimo darbą, lėšų kolektyvui ir visus su tuo susietus vergus ir rūpesčius pakėlė

tiktai vieni Montrealio lietuviai, senieji kanadiečiai. Ir čia „Nepriklausoma Lietuva“ buvo spausdinama rotatorium. Tas leidimas laikraščio reikalavo daug darbo ir lėšų. Daugelis montrealiečių dalyvavo leidimo talkoje, bet didžiausi pasiryžėliai ir „užsispyrėliai“ buvo J. Leknickas, J. Dunčikas, M. Aukštaitė, M. Arlauskaitė, J. Navickas, L. Gudas, J. Kuprevičius, E. Matulienė, P. Jasutis ir kt. Tam pačiam tikslui buvo suorganizuota KLT Moterų sekcija, kurioje aktingai veikė visuomenės veikėjos — Aukštaitė, Dunčikienė, Škudienė, Leknickienė, Juškevičienė, Arlauskaitė ir kt., viso 100 vien moterų. Ir redaktoriai, ir leidėjai, ir bendradarbiai — talkininkai bei talkininkės turėjo daug vargo ir rūpesčio, bet uždavinį tęsė. Kas bent kiek iš arčiau visa tai galėjo stebėti ir patirti, negali tiems žmonėms neatiduoti pagarbos, kad jie taip neatlaidžiai dirbo ir nenuleido rankų. Visus juos stiprino vienybė ir jos uždaviniai.

Su tremtinių atsiradimu Kanadoje, reikalai pagyvėjo ir redaktoriaus L. Norvaiša-Girinis „Nepriklausoma Lietuva“ pradėjo spausdinti jau spaustuveje. Dar žymiau padaugėjus naujųjų ateivių Kanadoje, susirūpinta tvirtesne baze ir pastovumu — įsteigta akcinė bendrovė tuo pat „Nepriklausomos Lietuvos“ vardu, kuri jau organizuoja savo spaustuve, dabar spausdinančią ir laikraštį — „Nepriklausoma Lietuva“.

Šiandien, pažymint šimtoje „NL“ numerio išleidimą, reikia pažymėti ir tai, kad tas darbas yra įmanomas tikrai visų suburtomis jėgomis, vienybėje ir, kas reikia dar stipriai pabrėžti, pasiaukojimu. Visiems Gerbiamiems ir Mieliesiems Skaitytojams reikia žinoti, kad prenumeratos pajamų, prie dabartinio tiražo, laikraščio leisti nepakanka, o spaustuve, būdama tikrai užuomazgoje, nieko daugiau padaryti, negu šį savaitinuką leisti, neįstingia, tai ir pasparties pajamų negali duoti. Tokiu būdu visą laikraščio leidybos sunkumą tenka nešti savo pečiui KLT skyriams kempėse, kurie sudaro aukų ir juo daugiausia — patriotiniams Montrealio lietuviams, ypač KLT Parengimų komitėjai: pp. Juškevičių, Leknickų, Lukošų, Kuprevičių, Salalų šeimos ir kt., kurie talkinami daugelio dar montrealiečių, visokiausiais būdais kolektoja lėšas, kad kaip nors tą laikraštį išlaikytų. Visa tai bus plačiai paaiškinta kovo 26-27 dienomis suvažiausiems rinktiems Kanados lietuvii atstovams.

Reikalas labai rimtas ir be visų patriotinių lietuvių vienybės neįmanomas. Mes neturime kominformų, nei maskvų, kurios išlaiko visame pasauly bolševikinę spaudą, — tiktai pačių savo jėgomis begalime mes išsilaikyti.

Baigdamas šiuos konstatavimus, turiu pareikšti giliausią pagarbą visiems čia suminėtiems ir nesuminėtiems asmenims, kurių nei pavardžių per trumpą laiką dar nespėjau sužinoti, kurie savo darbu, vargu ir dideliu pasiaukojimu išvedė „Nepriklausoma Lietuva“ į savitrašį, koks

AUKOJO „NL“

Pijus Jurkšaitis iš Pine Portage, Ont., \$1.00; P. Žemaitis iš Edrans, Man., \$2.00; Pr. Visockas iš Orillia, Ont. \$2.00; Toronto skautės ir skautai \$10.00; Stalioraitis J. iš Thessalon \$3.00; Kulnys Vytas iš Winnipeg \$4.00. Nuoširdus ačiū.

„NL“ red ir admin.

PIRKO ŠERUS:

Montrealiečiai: Juozas Kupris, A. Stankus, Juozas Jakubauskas, Kostas Andriuskevičius, John Anton, Jonas Kardelis, Zuperka Vladas ir Simcoe, Ont. M. Truinyla.

KAD DAUGIAU TOKIŲ BŪTŲ...

Z. Jankausko, 2029 Brandywine Street, Philadelphia 30, Pa., laiško ištrauka:

... Siunčiu BALF-o fondan \$25.00 lietuvių tremtinių gyvybiniams reikalams gelbėti. Negaliu užmiršti tų lietuvių tremtyje, kurie neturi giminių bei pažįstamų. Tokiems savo auką atiduodu, nesigilinant į jų įsitikinimus bei religiją.

Iš okupuotos tėvynės

KIEK KOLCHOZŲ LIETUVOJE

Tiesa 1948.11.2: Visas nr. apie kolektyvinių ūkių „laimę“. Valstiečiai rašo savo pasitenkinimą. „Dabar respublikoje jau yra daugiau kaip 300 kolektyvinių ūkių. Jų skaičius sparčiai auga. Išties apylinkių valstiečiai eilėje apskričių, pavyzdžiui Šakių, Šiaulių, Joniškio ir kt., jau dirba kolektyviai.“ (Tiesa 48. 11.13 jau skelbia 350 kolchozų, o Vilniaus radijas sausio 1 d. pranešė, kad jau esą 600 kolchozų. Ar per porą mėnesių tiek paaugo, ar laikraščiai ir radijas nesusiėdė? E.). Tiesa 302 nr. rašo, kad Lietuvoje kolchozų 524.

— G. Misiūnas pasakoja, kad tarybinė valdžia jam buvo davusi 15 ha. Dabar jis perėjęs į kolchozą. Ir tas buvęs 15 ha ūkininkas, būdamas dabar kolchoze, giriasi dabar: „laikau karvę, auginu paršuką“. Už darbą gavęs 7 cnt. kviečių. Jis dar turi sodybinį sklypą, bet atsisakysias ir nuo to, nes kolchozas viskuo aprūpinsias. (Vadinas, propaganda ir už sklypų panaikinimą. E.). — L. Savickas praneša, kad valstietis už darbo dieną gauna 5 rb. Už darbo dienas taip pat mokama grūdais; jau esą išmokėta po 3 kg, o paskiau duosią dar po 7 kg. Per metus jis tikisi turėsiąs 516 darbo dienų. Tai gi jis uždirbsias 6 tonas grūdų ir apie pusterčio tūkstančio rublių, kiti valstiečiai galėję išdirbti mažiau dienų, bet ne vienam neišeisias mažiau kaip 2 tonos grūdų. Tačiau Tiesa lapkr. 10 d. jau vedamajame skelbia, kad „pagrindinė sąlyga pradėti pajamų paskirstymą kolektyvinių ūkių valstiečiams yra ta, kad prieš tai būtų atliktos visos pristatymų ir sėklų paskolos grąžinimo prievolės valstybei, įvykdyti įsipareigojimai pagal kontraktacijos sutartis, kad būtų atsiskaityta natūra už MTS atliktus darbus, sumokėti mokesčiai paskolos, taip pat sudaryti ir papildyti žemės ūkio artelės vidaus fondai, kaip to reikalauja žemės ūkio artelės įstatai.

dabar yra, ir kreipiuosi į visus geros valios lietuvius remti savo laikraštį, nes tikrai visiems vieningai remiant, vieningai veikiant, begalima bus jį išlaikyti ir tobulinti, o tuo pačiu ir pasitarnauti didžiajam mūsų tikslui: apsaugoti lietuvių tautą, užtikrinti jos progresą ir atgauti Lietuvos valstybės viešpatinumą. J. Kardelis.

ESTU TAUTOS ŠVENTĖ

Vasario 24 dieną negalime neatsiminti mielosios Estijos ir drauge su kitom dviem Pabaltijo valstybių tautom nelaimen patekusios estų tautos.

Kai po Pirmojo pasaulinio karo, kurio užbaigą vainikavo JAV prezidento Vilsono pareikštoji tautų apsisprendimo deklaracija, kilo Pabaltijo tautos ir estai sukūrė savo nepriklausomą valstybę.

Išsilaisvinusi iš Rusijos vergovės, aukštai kultūringa ir nepaprastai darbšti estų tauta kūrė gražiąją Baltijos bei Suomii įlankos pakraščii valstybę, kurioje gyvenimas kilo ir klestėjo visuose savo pasireiškimuose. Estijos piliečio gyvenimas buvo patikrintas visokeriopu atžvilgiu — ir ekonominiu ir kultūriniu. Estijos drabo žmogus buvo aprūpintas ir sociališkai. Ir jis nedrebėjo dėl savo rytojaus dienos. Kažin ar kur kitur žemės rutulio valstybių tarpe rastume tokią modernią valstybę, kaip kad

buvo Estija.

Drauge su kitom dviem Pabaltijo valstybėm — Latvija ir Lietuva — Estija buvo naujausio, moderniškiausio socialinio susitvarkymo valstybė visame pasaulyje. Ir gražios buvo jos ateities perspektyvos.

Tiktai klastingas kaimynas — imperialistas nepakentė šios, kaip ir kitų dviejų Pabaltijo valstybių kilimo ir sulaužęs nepuolimo sutartis ir iškilmingus pasižadėjimus gerbti Pabaltijo valstybių laisvę ir nepriklausomybę, užgrobė, paverė ir visomis priemonėmis naikina šią valstybę ir tautą. Tai negali nesukelti visos žmonijos pasipiktinimo žiauriuoju okupantu ir didžią užuojautą šiai neskaitlingai, bet kultūringai ir garbingai tautai.

Bet estai bus laisvi ir Nepriklausoma Estija vėl puoš pasaulio tautų ir jų valstybių bendruomenę. Mes jai linkime gražiausios ateities. J. K.

pyliavas ir nesumokėtus mokesčius.

NUPIAUTI LIEŽUVIAI. RANKOS SURIŠTOS SPYGLIUOTA VIELA

Nežmoniški kankinimai. 1946 m. į Girininkų II kaimą, Vėlverii valsčiuje pas pil. Povilą Stravinską atvažiavo mašina enkavedistų. Kartu su savimi jie atsivežė 2 jaunuolius. Jų rankos buvo užpakalyje surištos spygliuota viela, galvos apsuptos skeptomis. Išskėlė juos iš sunkvežimio paguldė ant baigiančio tirpti sniego iir, palikę sargybini, patys nuėjo į kambarius. Ant sniego juos išlaidė iki saulės laidos. Enkavedistams gerokai įsigėrus, buvo atvesti jaunuoliai. Pirmiausia jiems nupjovė liežuvius, paskui lupė nagus, degino padus, ylonis badė krūtines, galop sulenkė rankas sugrūdė jas į šonus. Apie tris valandas Stravinskai girdėjo tik nežmonišką unksimą ir urzgimą, nes jaunuoliai šaukti jau nebegalėjo. Rytmetį enkavedistai išvažiavo nežinoma kryptimi. (Pl.)

KAIP KANKINAMI LAISVĖS KOVOTOJAI

1946.I.22 d. Balbieriškio valsč. enkavedistai nukovė laisvės kovotoją Juozą Vyšniauską. Dar tebegyvą, jį nuvilko už rankų pririštą į Balbieriškį ir paguldė aikštėje. Sužeistas buvo gyvas tris dienas. Dar antrą dieną ten pamestas prašė vandens. Enkavedistai neleido vandens paduoti. Vieną dieną dar nelaimingas kilo rankas ir šaukėsi motinos. Mirusį jie dar išlaidė gatvėje 6 dienas ir po to miestelio sąslavyne užkasė. (E.)

MIELAS LIETUVI ŪKININKAI !

Prašau atsiliepti, kas galėtų padėti sudaryti dokumentus atvykimui iš Vokietijos vienai lietuvių šeimai. Šeima iš trijų asmenų, visi darbingi: vyras tabako auginimo specialistas, žmona modistė-siuveja. Visi gali dirbti ūkyje. Visas susidariusias išlaidas atlyginsiu ir būsiu labai dėkingas.

Prašau rašyti šiuo adresu: St. Žymantas, 66 Victoria Ave. S. Hamilton, Ont.

KAS SKAITO

„NEPR. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

Collegą FERDINANSĄ LAZAUSKĄ ir p-lę OLGĄ GIEDRAITYTĘ, sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, širdingai sveikinu ir linkiu daug laimingų ir giedrių metų. A. Sekonis.

KANADOS LIETUVIŲ VIENYBĖS organizatorius ir vykdytojas yra vienintelis Kanados lietuvių demokratinis, nepartinis, neutralus laikraštis —

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

BRANGŪS SKAITYTOJAI! Ne tik patys skaitykite, bet ir paraginkite, paprašykite savo kaimynus ir pažįstamus užsiprenumeruoti „Nepriklausomą Lietuvą“, kad neliktų nė vieno neskaitančio. Jeigu visi ją prenumeruosime, ji išaugs į didelį, įdomų ir reikšmingą laikraštį, net — dienraštį.

UŽSAKYKIME „Nepriklausomą Lietuvą“ savo pažįstamiems, giminėms į Ameriką, Australiją, Vokietiją ir kt.

BIČIULIAI PLATINTOJAI — nepalikite nė vieno lietuviško buto neatlankę ir negavę jame „Nepriklausomai Lietuvai“ prenumeratos.

KAINA: Kanadoje \$3.-, Užsieny \$3.50.

ADRESAS: 3 Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que.

Ar nevertėtu susidomėti žemės ūkiu

Vis daugiau ir daugiau lietuvių pasiekia Kanados krantus. Naujai atvažiavusiems, žinoma, pirmas klausimas, iš ko duoną pelnytis, kur kurtis? Didžioji ateivių dalis patenka į miestus. Mat, mieste yra paprasčiau pradėti: gavai dirbtuvėje darbą, už savaitės ar dviejų už padarytą darbą atlyginimą ir jau valgai savo duoną. Mieste didžiausias galvosukis susirasti darbą, o kas jį turi, atidurbęs nustatytą valandų skaičių, jaučiasi laisvas — jo privataus gyvenimo niekas nekontroliuoja. Tačiau miesto darbininko likimas yra surištas su nuolatinio rūpesčiu, „kad tik turėčiau darbą“. Darbo klausimas miesto darbininkui visada aktualus, nes jis niekada nėra tikras, kad visada darbo turės. Kai darbininkas yra paieškomas, kaip kad pastaruoju metu, tai ir darbininko savijauta neblogo ir jis gali šiek tiek susitaupyti. Tačiau tokią padėtį ne visada eiti. Prieš karą į šį kraštą atvykę lietuviai tebėra gyvi liudininkai vadinamos depresijos, kai daug tūkstančių įvairaus amžiaus darbininkų negalėjo gauti darbo, neturėjo lėšų pragyventi, o turėjo misti iš miestų ubagiškos paramos. Nekalbant apie alkaną žmogaus fizinę kančią, jis turėjo kęsti nemažesnes sielos pergyvenimų kančias, nes pasijuto visiškai nužmogintas ir bevertis. Nenuostabu, kad tą laikotarpį daugelis čia gyvenusių lietuvių dvasiiniai buvo taip sukręsti, kad metėsi į bolševikinę propagandą glėbį ir su lietuvišku nuoširdumu tai propagandai įtikėjo. Jų tikėjimas į bolševikinę propagandą melus buvo toks stiprus, kaip kad ir jų kančios. Net ir dabar aktyvaudoje daugelio tūkstančių gyvų liudininkų ir faktų apie bolševikinius melus ir niekšybes, dar daugelis jų negali pabusti iš to apsvaigimo.

Tų, kurie kūrė žemės ūky-

je padėtis buvo kitokia. Depresijos metais ir jiems buvo sunku, tačiau jie buvo sotūs, jų nevarinėjo nuo dirbtuvių vartų, jiems niekas nedarė priekaištų, kad veltui gauna buzos bliūdėlį, o ne vienas ir depresijos metais ūkiškai sustiprėjo. Laikams pagerėjus ūkininkai neatsiliko nuo miestiečių, o vienas kitas net visai puikiai įsitvirtino ir ateitį užsitikrino. Prisiminus tremtinių iš Vokietijos atkvietai akciją, tai joje ūkininkai žymiai daugiau galėjo dalyvauti, kaip miestų darbininkai. Vadinasi, praėjus faktai byloja, kad žemės ūkis yra ne iš paskutiniųjų vietų, kur būtų galima jaustis ekonomiškai saugiai.

Tiesa, žemės ūkis turi ir blogų pusių: ūkininkas nuolat turi budėti, darbymečių metu dirbti ilgas valandas, kartais turi birsti purvą, sušlapti. Bet tatau dar nėra blogiausia, nes atpildui ūkininkas kartais turi ir poilsio laikotarpį, ir džiuginančiai gražių dienų, o svarbiausia jis neturi boso, kurs paraginti. Gal yra blogiausia tai, kad ūkininkas, apsigyvenęs tarp kitataučių dėl kalbos ir papročių skirtumo, neturi kur praleisti savo liuoslaikių, neturi su kuo pasišneketi, kam širdies atverti ir jaučiasi lyg būtų nelaisvėje. Ilgėsys savo žmonių ir krašto ūkininką kankina labiau, kaip kad miestelėnų, nes tas liuoslaikiu nesunkiai susiranda savo tautiečių draugų ir pažįstamų.

Iš sumintų faktų ir samprotavimų norėtusi padaryti išvadą, kad tiems, kurie Lietuvoje vertėsi žemės ūkiu ir jį mėgsta, nėra ko bijoti žemės ūkio ir čia. Priešingai, miesto darbininko būklė yra keistina į ūkininko būklę. As nekalbu, žinoma, apie tuos, kurie nėra buvę žemdirbiais arba turi galimybę įsitaisyti mieste ir darbininko dalį pakeisti amatininko ar prekybi-

Brangūs broliai ir sesės lietuviai!

Tokiu vardu trečiasis Nepriklausomos Lietuvos prezidentas dr. K. Grinius kreipiasi į visus tautiečius ir sako: „Toli atskirti nuo savo artimųjų, nuo savo gimtųjų laukų ir sodžių, mes vėl švenčiame mūsų didžiąją sukaktį — Vasario šešioliktąją, kadaise linksnų ir iškilmingą, dabar gilaus liūdesio ženklą.“

Šia iškilmingą progą aš kviečiu visus lietuvių brolius, kai ir drąsiai neš mūsų Nepriklausomybės vėliavą.

Šioje kovoje mes esame ne vieni. Mūsų kenčiančios tėvynės balsas vis labiau ir labiau išgirstamas Vakarų Demokratijoje. Todėl mums šiandien svarbiau, negu bet kada anksčiau, turėti vieningą vadovybę, kurios pareiga būtų mus jungti, vienyti ir mums vadovauti kovoj prieš bolševizmą ir palaikyti ryšį su mums draugiškomis valstybėmis. Tokia vadovybė reikalinga ne tik mūsų visų pritarimo, bet ir realios paramos. Mūsų svarbiausias uždavinys bent laikinai primiršti visus nuomonių skirtumus, asmenines ir partines ambicijas, kurios mus skaldė tada, kai mes taip reikalingi vienybės. Šito reikalauja ir kovos logika, ir blaivus protas, ir demokratinė dvasia.

Mano broliai ir sesės lietuviai, tebūna tai mano nuomono verslu. Tačiau tiems, kurie yra linkę kurtis žemės ūkyje, patartina kurtis grupėmis, nes toks įsikūrimas pašalintų didžiausią ūkininko nemalonumą — vienvatę.

Gal miestuose gyveną žemės ūkio simpatikai pabandytų susirinkti, susižinoti ir nuodugnai tatau apsvastyti. Gal bendrai ir organizuotai dirbant ir pats įsikūrimas būtų lengvesnis. O gal pavyktų sudaryti ir didesnę lietuvių ūkininkų koloniją, kuri mums primintų mažą tėviškės kampelį?

A. Denionis.

NEDARBO KLAUSIMU

Darbo perspektyvos „nėra aliarmuojančios“ Kanadoje, pareiškė G. S. Collins, Toronto National Employment Service vedėjas.

Nos kai kuriose Kanados vietose pasireiškė darbo sumažėjimas, bet Toronte darbo perspektyvos yra kylančios. G. S. Collins, palygindamas 8.346 asmenis pasinaudojančius nedarbo draudimu su 500.000 dirbančiųjų Toronte, sako, kad santykis yra tikrai „nealiarmuojantis“.

Pastaroji bedarbė, jis pareiškė, pareina nuo sezoninių darbų, kaip statybos darbų sustojimas, kailių išdirbimo sezono užbaiga ir pasiliuosavimas Kalėdinio sezono tarnautojų prekybos įmonėse.

Pastaruoju metu, darbininkai ir raštinės tarnautojai sudaro aukštą nuošimtį tarp ieškančių darbo. Iš 11.753 ieškančių darbo vyrų, 5.000 yra darbininkai ir 628 raštinės tarnautojai. Tačiau daugumą darbininkų bus įtraukta į darbą prasidėjus statyboms pavasarį. Kalbant apie netolimą ateitį, darbininkų pa-

klausa Toronte pakils kai užplanuoti, bet dar nepradėti darbai bus pradėti vykdyti — kaip TTC požeminiai traukiniai, \$40.000.000 elektros jėgainė ir hidroelektrinės perėjimas nuo 25 į 60 ciklų. Be to, daugelis bendrovių, daugiausia anglų, žada netolimoje ateityje čia steigtis.

Toronto, p. Collins pareiškimu, yra vienintelis Kanados miestas, kur darbo pasiūla moterims viršija paklausą. Šiuo metu 4.249 laisvoms vietoms atitinka tik 2.180 ieškančių darbo moterų. Didžiausia moterų paklausa yra namų ruošoje — 1.867 laisvoms vietoms atitinka vos 158 ieškančiųjų šios rūšies darbo. Yra nuolatinis trūkumas raštininkų ir stenografistų, kur 668 laisvoms vietoms atitinka 156 ieškančių.

Oliver Ellison, Miesto Darbo skyriaus vedėjas, pastebėjo, kad sunkiausia yra rasti darbo jaunavedėms moterims, kurios dažniausia, būdamos nepriklausomos nuo uždarbio, pageidauja trumpų darbo valandų.

Abu minėtieji pareigūnai pranašauja, kad 1949 m. bus „geri metai“, kiek tai liečia darbo perspektyvas.

SURASK NORS VIENĄ

naują skaitytoją, padėsi padvigubinti „NL“ prenumeratorių skaičių!

Tautietai, ar jau turi „NL“ sėrą?

Tik bendromis jėgomis pastatysime didelį spausdinto žodžio rūmą Kanadoje. Geriausias kelias į jį — per „NL“ šėrus-akcijas, kurios platinamos per kiekvieną Kanados Lietuvių Tarybos skyrių arba persiunčiamos tiesiogiai, prisiuntus pinigų adresu:

INDEPENDENT LITHUANIA

3 Fourth Ave., VILLE LASALLE, MONTREAL, QUE.

Vienas šėras kainuoja \$10.00.

Jeigu pinigų už šėrus jau įmokėjai ir dar, negavęs šėrų, pakeitei savo adresą — būk malonus apie tai pranešti, nes pradedamas šėrų išsiuntinėjimas

„NL“ bendrovė.

Ką patyriau sovietuose

RAŠO J. KARDELIS

Daugelis žmonių prieš karą stengdavosi patekti į didelių eksperimentų šalį, vadinamą Sovietų Sąjunga. Sąlygos patekti ten taip pat buvo eksperimentuojamos, nors tas terminas ten labai nemėgiamas, nes bolševikai tvirtina, jog jie ne eksperimentus daro, bet kurlą pastovų gyvenimą. Iš tikrųjų taip nėra, nes gyvi faktai rodo, kad jie eksperimentuoja nuolat. Juk ir įvažiavimas į SSRS jau yra išgyvenęs kelias stadijas: visai nebuvo įsileidžiama iš užsienių; paskui, svetimos valiutos patraukimo pretekstu, buvo sudarytas vadinamas Inturizmas, ir už aukso valiutą svetimšaliai galėjo į SSRS važiuoti; dar vėliau Inturizmas panaikintas ir sienų užsklendimas priartėjo prie tos padėties, kada susidarė „geležinės uždangos“ terminas, rodąs, kad į SSRS patekti sunku.

Reikia pasakyti, kad savo metu buvęs sienos užtvartų praskleidimas ir paskui sekęs uždarymas, nebuvo daromas vien finansiniais sumetimais. Ne. Tai buvo daroma daugiausia ir svarbiausia politiniais

sumetimais — propagandos tikslais. Bolševikų buvo galvota, kad Sovietų Sąjunga jau taip gerai yra susitvarkiusi, kad ją jau galima rodyti užsieniams, kuriems, bolševikų partijos manymu, turi patikti sovietinis gyvenimas. To gyvenimo ir sovietinės santvarkos prisižiūrėję, atvykęliai susižavėsią ir, sugrįžę namo, pas save panorėsią įvesti tokią pat santvarką. Tačiau buvo gauti atvirkšti rezultatai. Bandymas nepasisekė. Žmonės, darbininkai, pamatę sovietinį gyvenimą, patyrę bolševikinį diktatūros režimą, tiesiog baisų skurdą ir vargą, kurie kankina sovietinį darbininką ir darbo valstietį, tie žmonės nusigrįždavo nuo sovietų ir bolševikų ir nors patys prieš tai būdavo bolševikais arba bolševikų simpatikais, išsižadėdavo bolševizmo ir, grįžę į savo kraštus, būdavo gyvais liudininkais to antižmoniško, kuriame kankinasi sovietuose liaudis. Po šio bandymo bolševikai uždarė sieną ir beįsileisdavo dar tikrai tikrus agentus, arba nupirktus žmones, arba tokius, iš kurių ti-

kėjosi ką nors dar padaryti — užverbuoti, pasidaryti simpatikų ir tt. Taigi, siena buvo uždaryta, galima sakyti, aklinai, nors ir Inturizmo laikais ji buvo tikrai praverta ir budriai saugoma, kad nepatektų pastabesnės akis.

Ta kelionė, kurią man teko atlikti per Sovietų Sąjungos teritoriją drauge su Lietuvos žurnalistu ekskursija 1934 metais, irgi negalėjo būti atlikta be kliūčių. Nors Smetonos režimą bolševikai koneveikia, bet į kalbamą kelionę jie paprašė tikrai valdinės — tautininkų spaudos atstovus ir opozicinės spaudos atstovų nenorėjo įsileisti. Girdi, pas mus tikrai valdiška spauda, opozicinės spaudos nėra, tai ir jūs duokite tikrai valdinės spaudos atstovus... Na, bet ta bolševikų keikiamoji Smetonos valdžia pareikalavo lygių teisių opozicijos spaudai, ir tada į žurnalistų kelionę į SSRS buvo pakviesti: Šeinius ir dr. Cesevičius, atstovavusieji oficioza — „Lietuvos Aida“, Krikščdem. — „XX Amžiaus“ ir „Mūsų Laikraščio“ atstovas rašytojas Grušas, šaulių — „Trimto“ red. J. Kalnėnas, karinės spaudos atst. pulk. Steponaitis, Reuterio atst. dr. Poleskis, bručkinės spaudos — Justas Pa-

leckis — dabartinis „prezidentas“, ūkinės spaud. — „Mūsų Rytoriaus“ A. Bružas, „Mūsų Vilniaus“ V. Uždavinys, Eltos direktorius E. Turauskas su žmona ir Liaud. — „Lietuvos žinių“ J. Kardelis.

Vertas dėmesio šių žmonių tolimesnis likimas. Jurkūnas-Šeinius pirmosios okupacijos pradžioje pasitraukė į Švediją; dr. Cesevičius su J. Kalnėnu buvo išvežti į Sibirą; pulk. Steponaitis — „mokslų“ eiti į Rusiją; dr. Poleskis, nors ir simpatizavo bolševikams, bet pasitraukė į Angliją; J. Paleckis vaidina Lietuvos Kvislingo rolę; A. Bružas su V. Uždaviniu ištremti į Sibirą antrosios okupacijos metu; E. Turauskas Prancūzijoje. Apie rašyt. Grušą buvo žinių, kad taipgi išvežtas, bet žinios netvirtos. Nebe įdomu, kad dr. Cesevičius, Lietuvos tautininkų vicepirmininkas, karo metu buvo priverstas įsijungti į bolševikinę propagandą ir, dabar, kaip girdėti, grąžintas Lietuvon tuo tikslu, kad agituotų buv. tautininkus tapti bolševikų šalininkais. J. Kalnėnas jau pradžioje pirmosios okupacijos buvo suimtas, apie mėnesį laikomas arešte, prikalbinėjamas ir verste verčiamas tarnauti bolševikų tarnyboje —

NKVD. Tardymo metu jį paėmė iš rūsio (saugumo departamento, Gedimino gat.). privedavo prie langų, parodydavo gatvę su žmonėmis ir sakydavo:

— Matai... Ir tu būtum laisvas... gyventum pilnu gyvenimu, turėtum gerai apmokamą tarnybą... Tik pasižadėk mums duoti žinias...

Nežinia, kaip ten buvo toliau, bet J. Kalnėnas buvo paleistas ir prigrąžintas, kad „liežuvių laikytų už dantų“. O jis per savo „buržuazinį“ naivumą sumanė ieškoti teisybės ir pasiskundė... „prezidentui“ Paleckiui, kad jį enkavedistai prievartavę... Žinoma, tokių dalykų Paleckis negalėjo ir norėdamas išlaikyti paslaptį — papasakoję, „kam reikia“, ir J. Kalnėną su visa šeima — žmona ir dukrele — tuojau ištrėmė į Sibirą. Buvo žinių, kad Kalnėnienė mirusi, dukros likimas nežinomas, o paskutinėmis žiniomis J. Kalnėnas 1942 m. vasario 20 d. Lagpunkt 35 nr. dar buvo gyvas. Dabar žinios iš už geležinės uždangos labai sunkiai ateina, tai ir nežinia, kas yra pasidarę su tais žmonėmis, kurie buvo ištremti į Sibirą.

(B. d.)

Kompozitorius Juozas Tallat-Kelpša

JO MIRTIES PROGA

Lietuvos okupantai paskutiniuos laikais labai pūtė kompozitoriaus Juozo Tallat-Kelpšos pirmavimą. Esą jis atsidavęs bolševikams — parašęs Stalino garbei kantatą, kuri buvusi išpildyta Maskvoje.

Reikia pasakyti, kad velionis buvo ieškotojas, turėjo savotiškas pažiūras į gyvenimą ir buvo tam tikru atžvilgiu, kaip sakoma, originalas. Stalinui kantatą galejo parašyti, tikrai nežinia, ko ji verta ta kantata, kaip muzikos kūrinys. Jo pastangos parašyti sovietinę operą nuėjo niekais. Maskvos bolševikai ne tikrai iškritikavo, bet ir labai išjuokė jo tos operos bolševikines pastangas. Taip ta jo opera ir buvo palaidota dar negimusi. Kantatai muziką jis komponavo pagal Salomejos Nerios eilėraštį, kurį ji parašė uždaryta ir saugoma ginkluotų kareivių ir enkavedistų. Ši priemonė yra bolševikų patentuota. Gal tokiu būdu ir Tallat-Kelpša tą kantatą parašė? Istorija tai išaiškina.

Juozas Tallat-Kelpša buvo gimęs 1888 m. Kalnų bažnytkaimy, Raseinių ap. Muzikos mokėsi Vilniaus muzikos mokykloje. 1906 m. jis buvo Vilniaus lietuvių choro vedėju ir parašė „Eglės žalčių karalienės“ pasaką dramatinę muziką. Nuo 1907 m. iki 1916 m. jis mokėsi Petrapilio konservatorijoje pas žinomą teoretiką Liadovą, kompozicijos. Iš Vilniaus 1919 metais pabėgo nuo bolševikų ir Kaune buvo vienas Lietuvos operos kūrėjų drauge su K. Petrausku, A. Kačanausku ir kitais. Jis buvo ir pirmasis jos dirigentas, visumet beveik dirigavęs tradicinę „Traviatą“. Dirigentu jis buvo visą laiką, išskyrus labai trumpą tarpą, prasidėjus rusų-vokiečių karui, kai jis už kryptimą į okupantų pusę buvo pašalintas iš dirigento pareigų. Bet tai truko apie mėnesį ar du laiko ir dar tą patį sezoną buvo priimtas atgal dirigentu. Todėl netiesą rašo bolševikų spauda, kad prie dirigento pulo jis grįžo tikrai bolševikams pakartotinai okupavus Lietuvą.

J. Tallat-Kelpša kaip dirigentas nebuvo stiprus, nei originalus. Lietuvos operoje jis

buvo silpniausias dirigentas, neprilygsta nei Buksai, nei juo labiau Vyt. Marijošui. Daug tvirtesnis jis buvo kaip kompozitorius. Rinkęs ir studijavęs lietuvių liaudies dainas, jis yra sukūręs gražių dainų, kaip „Mano sieloj šiandien šventė“, „Ne margi sakalėliai“, „Žalioj pievelėj“, „Meno himnas“, „Lakštingala“, „Asperges me“ ir kt., kurių dalis liko rankraščiuose. Kaikurių tų dainų, kaip „Mano sieloj šiandien šventė“, „Meno himnas“ ir kt. bolševikams neprumtinus ir Tarybinėje Lietuvoje neleidžiamos giedoti.

Jis komponavo realistiniu būdu, kas bolševikams yra taisyklė. Jis rašė ir simfoninių kūrinių ir kūrinių dūdų orkestrui. Yra išleidęs dainų Lietuvos kariuomenei. Bendrai, velionis buvo vienas aktingųjų Lietuvos muzikų. Lietuvos muzikai yra istorinė asmenybė, ypač kaip pirmasis pirmosios Lietuvos operos dirigentas. Be operos dirigavimo, jis dirbo ir pedagoginį darbą, ir ilgesnį laiką buvo valstybinės Konservatorijos operos klasės vedėju, auklėjusiu naujus operos solistus.

Kaip visuomenės narys nebuvo pastovus. Jam galima taikyti pasakymą: taikėsi „pagal vėją“. Tuo galima aiškinti ir prisidėjimą prie okupantų garbinimo. Šia prasme velionis neturėjo „tvirtesnio nugarkaulio“. J. K.

KNYGA APIE DAIL. TAMOŠAITIENĖS DARBUS

„Romuva“ išleido gražų leidinį apie dail. Anastazijos Tamošaitienės darbus kilimų srityje. Knyga pavadinta: „ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ“. Tapesseries. Weaving. Knitting. Leidiniui tekstą (anglišką) davė dail. A. Valeška. Toliau eina dail. A. Tamošaitienės išaustieji meniški kilimai, kurių vienas duotas spalvomis, kiti — vienspalviai.

Šis gražus leidinys yra išleistas Vokietijoje. Bet jis malonu būtų gauti čia, Kana-doje, kur energingoji dailininkė dirba ir kuria.

Praleista proga niekada nebesugrįžta. V. Hugo.

ŠAUKSMAS

KAZYS VESELKA

Ruduo dabar. Taip nykiai plakas lietūs. Taip smelkias vakaras į vienišus sapnus. Sugrįžk, sugrįžk ir tuje pasidėti Su manimi prie pasakų senų... Ir bus šviesu. O gelsvo vaško žvakėj Vaikystės vasaros, lyg ežerai švytės, Ir puslapias nuklys mūsų sunkios akys Prtė tolinų paveikslų pamąstyt, Kurie ims krykštaut mudviejų sulaukę, Drauge sugrįžusiųjų vienumos lankyt, Užplius namus, nuščiuvę glostys plaukus Ir vasarų giedra užlies akis. Ilgai ilgai svajosime susėdę Apie laukus užpildus lūkesio graudaus, Kur takuose dar gyvos mūsų pėdos, O alksniuose įskaitomi vardai... Paliko jie kamienuosna laugę, Lenktiniu peiliuku vaikystėj įrėžti. Jie ten gyvens ir mūsų meilę saugos Ir stiprins grįžtančias atgal širdis. Todėl dabar, kai žiburiai užgęsta, Kai sunkias ašaros pavargusio rudens, — Šaukiu: sugrįžk sugrįžk. vaikystės sese, Senų dienų paveikslais pagyvent!

Rašytojams paskirtos premijos

VISOS PREMIJOS TEKO BELETRISTAMS

Vasario 5 dieną Pfullingene, Vokietijoje, sudarytoji premijoms skurti juri komisija paskyrė 1948 metų grožinės literatūros premijas. Komisiją sudarė lietuvių rašytojų tremtinių draugijos atstovai: Bernardas Brazdžionis, Juozas Brazaitis, Balys Gaidžiūnas, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Henrikas Radauskas, Antanas Rūkas ir Stasys Santvaras. Komisijoje taip pat dalyvavo premijas skiriančių institucijų atstovai: Povilas Gaučys, Dr. Domas Jasaitis, Jonas Valaitis.

Už grožinę literatūrą paskirtos keturios premijos:

Lietuvių Tremtinių bendruomenės švietimo valdybos premiją gavo Jurgis Jankus už knygą „Naktis ant morų“, kurioje vaizduojamas pokarinis tremtinių gyvenimas Vokietijoje, jų grupavimas ir tremties išgyvenimai. Knygą išleido „Patria“. J. Jankus yra vienas ryškiausiųjų dabartinės kartos lietuvių beletristų pasakotojų, lengvų ir patrauklių stiliumi atskleidžias gilesnius vidaus išgyvenimus. Lietuvoje jis yra išleidęs romanus — „Egzaminai“, „Be krantų“. Taip pat rašo ir dramos kūrinių.

BALFo premija paskirta Nelei Mazalaitei-Kruminienei už beletristikos knygą „Legendos apie ilgę“, kurią išleido Povilo Abelkio knygų leidykla. Knygoje atskleidžiamas nepakeliamas netektosios tėvynės ilgesys. Rašytoja Lietuvoje yra išleidusi kelias novelių ir apsakymų knygas — „Miestas, kurio nėra“, „Pajūrio moterys“, „Karaliaus ugnys“. Tremtyje, taip pat 1948 metais išleido beletristikos knygą „Apvers-ta veltis“.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus premija paskirta Julijui Kaupui už jo pasakų knygą „Daktaras Kripštukas pragare“, kurią taip pat išleido Povilo Abelkio leidykla. J. Kaupo vardas mūsų periodikoje nėra svetimas. Tai jo pirmoji knyga, bet rodanti, kad autorius yra labai stiprus pasakotojas estetas, pasižymis nepaprastu vaizduotės gyvumu.

Skaitytojų premiją, kurią paskyrė lietuvių tremtinių paštininkų sąjunga, gavo Albinas Marius Katiliškis už knygą „Prasilenkimo valanda“, kurioje impresionistiniu būdu jis atskleidžia stiprių psichologinių išgyvenimų. Be to, leidykla „Patria“

ATSIŪSTA PAMINETI

Juozas Pašilaitis. HEARKEN THEN UDGE. Side-lights on Lithuanian D Ps. Informacinis iliustruotas leidinys apie Lietuvą ir tremtinius. Daugiausia apie tremtinius, anglų kalba. Išleido „Patria“, Vokietijoje, Fellbache.

Dr. Victor Jungfer. LI-TAUSCHER LIEDER-SCHREIN. Volkslieder in Deutchen Uebertragungen und Nachdichtungen. 130 pusl. Gražus vokiečių kalba, gražiai iliustruotas leidinys. Išleido „Patria“, Vokietijoje.

M. Seherer. PETRAS KIAULENAS. Leidinys apie dailininko Petrą Kiaulėno meno darbus. 104 pusl. Tekstas prancūzų, anglų ir vokiečių kalbomis. Apie 60 paveikslų, kurių dalis spalvotų. Vyt. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS. Apysakos jaunimui. 146-ųjų puslapių, gražiai išleistoje ir gražiai dail. Osmolskio iliustruotoje knygutėje atspaus-ta 16 apysakų vaikams. Vyt. Tamulaitis gražiai rašo apysakas ir jo pasiskaityti malonu ne tikrai vaikams, bet ir suaugusiems. Išleido „Patria“.

Šiais metais savo premiją paskyrė lietuviškosios knygos gabiam ir labai produktingam iliustratoriui dailininkui Povilui Osmolskiui.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos JAV metinė premija, skiriama lietuviams kultūrininkams paremti, šiais metais teko dailininkui Adomui Varnui, švenčiančiam 70 metų amžiaus ir 40 metų kūrybinio darbo sukaktį.

Premijų įteikimas — literatūros šventė — įvyko vasario 15 dieną Schwaebisch Gmuend lietuvių stovykloje.

Nors valiutos reforma ir vykstanti emigracija ir smarkiai yra paveikusi visą lietuvių kultūrinį gyvenimą, tačiau tas gyvenimas dar pakankamai yra kūrybiškas, veržlus, rodo tautos dvasinį atsparumą ir gilumą. Labai sunkiose sąlygose sukurto ir išleisto knygos yra tikrai gražus tremties gyvenimo žiedas ir jo prasmingumo įrodymas. Paskirtosios, kad ir kuklios premijos, tikėkime, dar labiau paskatins lietuviškosios kultūros kūrėjus panaudoti visas savo jėgas įtempti tautos darbyme-tėje ir išlikimo kovoje. Pr. N.

Šį pavasarį anksti upės sūtriuškino ledo varžtus ir plaukia toliau lėnai nusinešamos ir mano ramumą. Man šaukia kažkas į tolumoje mėlynuojančius šilus, į pievas, ten, kur ilsisi ketveri jaunystės metal. Mano širdis tapo baisiai jautri. Iš kapų ji kelia tą šviesų sapną, o naktimis neduoda miegoti. Pagaliau metu viską ir einu iš miesto į vienišą vienkiemį, kur praleidau ketverių bernystės metus, kur liejau prakaitą ir mylėjau.

Einu. Priekyje vieškelis, beržai ir žydras dangus.

Jau nebetoli. Aš pasuku iš vieškelio ir sėduos ant griovakrantčio žolės. Užpakaly ošia pušynas, o upelio krantų gluosniuose skardenas lakštingalos. Ir... aš pajuntu širdedėjusią ašarą. Čia, šitan pušynėlin atjodavau naktigonės ir bemiegėmis naktimis klausydamas lakštingalos giesmių grodavau armonika. Čia būdavo daug žemuogių ir aš retkarčiais parinkdavau jų gražiajai šeiminko Ginutei... O kaip tas viskas nutolo! Pilki užuomaršos debesėliai vis labiau supa tas dienas, tą mielą žemės kvapais prisiskunkusią nuotaiką, kuri aidi dabar manyje, lyg tolimas varpų gaudimas. Praeis dešimt, keliolika metų ir atrodys, kad čia nė nebuvau,

Grižimas

nepalikau kažko nenuperkamo, brangaus: — ketverių jaunystės metų.

Griovio krante šypsosi dvi geltonkasės pienės ir, tarsi, juokiasi iš šių sentimentų. Aš nuskinu vieną jų, žiūriu į skaisčiai geltonus žiedlapius ir man pasivaidena, kad aš tebetarnauju pas senį Tautvilį ir kad čia atjojau arklį ganyti. Bet maloniai prunkščiančių arklų čia nėra ir aš jaučiu, kad apgaudinėjau save. Aš esu čia vienui vienas, kaip tas baltas berželis ten, tarp pušų. Atsimenu, kartą savo peiliu nugenėjau kreivas nereikalingas šakas ir štai — jis išaugo tiesus ir aukštas.

Paskui liejas malonus laukų kvapas, nesibaigianti lakštingalos giesmė, ir šimtamečiais topoliais apaugusiu keliu aš einu į senai matytą vienkiemį.

Pirmas pasitinka mane didysis Margis. Jis prisimena mane, nors jau senas ir pašiuręs. O kitados net su vilku buvo naktigonę susikibęs. Po to ilgai sirgo. Gal dėl to dabar jau toks paliegęs. Paskui lėtu žingsniu išeina senis. Jis pažįsta mane ir šypsosi.

— Sveikas, tėvuk, — šaukiu.

— A, tai tu Edvardai! Sveičias nebuvelis! Sveikas, svei-

kas! Tiek metų nsirodei!

Mes sėdime ant suolelio prieš trobą ir tylime. Kokia saulėta tyla! Vienkiemį gaubia vasaros sekma dienio vidurdienis ir prisiminimai užgula mane. Aš žiūriu į Ginutės darželį ir pastebiu jį pasikeitusį. Jo žieduose kitados išblėso daug jaunystės valandų ir jų neišpasakytą giedrą dar ir dabar man šventa ir brangi. Gina, Gina! Nejau tavo mielosios rankos, tavo geroji dvasia jau apleido šį vienkiemį? Negi ir tu kaip aš, tik retkarčiais sugrįžti čia ieškoti prisiminimų. Ir man norisi verkti.

Senis lyg pastebėjęs mano susijaudinimą:

— Ginutė jau ištekejo. Žinai, už Andriaus. Jis dabar mūsų valsčiaus viršaitis.

Ir aš prisimenu tą Andrių, su kuriuo tarnavau pas Tautvilius. Prisimenu, kaip prisi-pirkę knygų mokėmės. Ir jis mylėjo Ginutę, tik aš jam vis traukdžiau.

— Jie dabar gyvena mieste, ly, ir aš kartais pavargęs ir apleistas pasijuntu. Tiek darbo... Pažiūrėk, įjuk tu tą visą žinai. Metai vis žemyn slėgia. Nebegaliu. O samdiniai! Ką jie?... — lėtai ir liūdnei kalba senis.

Dabar pamatau, kaip viskas

K. Veselka

čia apleista. Aš prisimenu dieną, kai pirmą kartą čia atvykau. Kokia miela ir didi buvo čia tvarka. Tąsyk mirė jo žmona ir senis dienų dienas nekaltėjo. Iš pradžių lyg ir bangu buvo, bet paskui mes sustartinom. Jis atstojo man tėvą. Ir jeigu dabar aš turiu savyje ką nors gero, — turiu dėkoti šiam visų apleistam, pavargusiam seniui. Taip, nes jo globoje aš subrendau.

— Beje, rodos, tu į didelius išėjai. Kažkokiuo raštininku pasidarei. Ginutė ne kartą skaitė ir sakė, kad tai tavo rašyta.

Geroji Ginutė!

— Ką, tėvuk, — teisinuosi, — aš nieko nieko nepasiekiau, tik atitrūkau nuo žemės, o mieste nepritačiau. Su koku džiaugsmu aš vėl eičiau bernauti!

— Nekalbėk! Palikai mus, nors buvai, lyg sūnus. Ginutė, rodos, irgi nebuvo svetima. Ūkininkautum. Ką tas Andrius! Pradėjo smarkiai gerti...

Staiga sugirgžda varteliai ir pasirodo Gina su Andriumi. Andrius pirmas pamato mane ir šaukia:

— Edvardai, po velnių Edvardai! Pagaliau ir tu čia!

Paskui Gina. Ilgai spaudžia jos ranką ir man atro-

do, kad ji dar tokia pat. Tokia pati miela ir brangi — kaip kitados.

— Turim atšvęsti tavo sugrįžimą, — plepa Andrius prievarta tempdamas seklyčion.

Sėklyčia. Ji tokia pati, dvelkianti liepžiedžių ir ramunų kvapai, miela savo vėsa ir jaukumu. Sėdime. Andrius kažkur išbėga. Aš žiūriu pro langą į kiemą, sodą, į šviesių prisiminimų vietas, kurias užlieja sunki gaili rimtis. Ji įsisukverbia mūsų tarpai ir mes negalime kalbėti. Pagaliau mėginu:

— Ar ten jau nieks nebe-miega?

— Kur taip?

— Ogi klėtėlėj.

— A, nieks... Mes pastatėm naują. Senoji dabar tuščia. Ten guli likusios tavo knygos ir aš retkarčiais jas pavartau.

Andrius įnešdamas dvi degtinės bonkas:

— Už praėjusias dienas, jaunystę, — sako.

Mes geriame. Ypač Andrius. Kalba tačiau vistic ne-siriša. Staiga Andrius iškviečiamas laukan. Ten kažkas atsitikę. Mes vėl vieni. Tai slėgia mane.

— Aš kartais pasiilgstu tavęs, — skarelės kampučiu šluosto netyčia ištryškusių ašarą.

— Geroji Ginute, aš nega-

LIETUVIAI KANADOJE

Dirbame cemento fabrike

Pont Anne, Ont. Maža vietovė, kurios nuolatiniai gyventojai pragyvena iš darbo vietos cemento fabrike. Idomu, kad Canada Cement Co. savo darbininkams yra pastatę ir namelius, už kuriuos ima labai mažą nuomą. Miestelyje tėra tik 2 krautuvės, todėl šeštadienių popiečiaus vietos gyventojai, neturintieji savų mašinų, (jų tarpe ir laikinieji lietuviai) busu vyksta į, už 5 mylių esantį Belleville — (15.000 gyv.) miestą. Abi vietovės yra prisiglaudusios prie dailios Quinte įlankos. Po karo pradėjus Kanadai didesnio masto statybas, pajustas cemento trūkumas. Todėl cemento fabrikus nutarta praplėsti. Vietos fabrikui pristatoma antra krosnis, padvigubinant cemento produkciją. Statybos darbus vykdančiai Carter Constr. Co. prireikė daugiau darbininkų. Tokiu būdu 1948 m. gegužės mėn. pradžioje čia pasirodė pirmoji nuo miškų prievolės atleista ir čion paskirta 15 vyrų grupė (13 lietuvių, 1 estas ir 1 Latvijos žydas). Paskirti prie betonavimo darbu, gerai užsirekomenduoją ir įgyja vadovybės simpatiją. Liepos-rugpjūčio mėn. sulaukiame dar dviejų DP transportų, iš Muencheno bei Austrijos (16 lietuvių ir 5 rusai). Susidaro gana gražus saviškių būrelis, kuris paskutiniu metu, atvykstant šeimoms ir vietoje negaunant butų ima tirti. Šiuo metu čia dar tebedirba 24 lietuviai, kurių vienas atgyveno net už 15 mylių, Trenton mieste, ir iš ten važinėja dirbti, nes arčiau nerado buto. Bendrai, jaučiamas kambarių ir butų trūkumas.

Pradinis atlyginimas (visi dirba tik kaip nespecialistai) buvo 75 ct. už valandą. Vasarą buvo dirbama 9 val. per dieną, o dažnai prisidėdavo ir viršvalandžių. Žiemą dirbama tik po 8 val. Darbai dėl žiemos nenutiūksta ir žadami užbaigti gegužės mėn. Nuo Naujų Metų žemiausius atlyginimus pakėlė 5 ct., ligi 80 ct. Betonuotojų grupei jau nuo vasaros moka po 85 ct. Kadangi darbo sąlygos yra neblogos, nevienas galvoja, jei

liu būti prie tavęs, bet tavo geroji dvasia visur ir visada, ypač Angelas Sargas, lydi neramiuosius mano gyvenimo kelius. Aš randu tave knygos puslapiuose ar skaisčiame saulėlydžio raudonume.

Ir glostau jos nusvirusią galvą.

Staiga įpuolęs Andrius pamato mus.

— Ak, šitaip, — šaukia ir puola mane.

Greitai pasiekiu pušynėlį, kurio tylus gaudimas ramnanciai veikia mane. Vidurdienio saulė iškilus virš pušų beria savo spindulius, kurie kirstolais žvilga upelio vandeninyje. Aš pažįčiau tekėm ir pamatau, kad mano kairioji akis užtinus. Bet man dėl to mane myli, ir senelis, ir Andrius, ir Ginutė... Tik alkoholis suaudrino Andrių. Ir man nepaprastai gera. Sušlama krūmai ir aš krūpteliu. Andrius. Jis draugiškai man mojuoja ir aš nusišypsau.

— Atleisk, Edvardai, aš tik pasikarščiavau. Aš pasidariau baisiai nervingas. Kaip gera, kad tave dar radau. Negalėčiau dabar Ginutei į akis pažvelgti.

Andrius myli ją! Ir man baisiai linksma pasidaro.

— Taigi, — sako, — atleisk, Edvardai. Juk aš tau niekada neatsilyginsiu už tai, ką esi man padaręs.

Aš prisimenu vieną vasaros

bus galima, ir baigus sutartį pasilikti čia dirbti.

Naujų darbininkų gal šiek tiek pareikalaus ir praplėstas cemento fabrikas. Be to, netoli Belleville pernai išdygo naujas bakelito fabrikas, kuriam irgi reikės darbo jėgos. Tačiau daugumas, baigę sutartis, nori keltis arčiau pridedesnių lietuviškų susibūrimų.

Ir dabar vyrai, kaip aktyvus elementas, vietoj nerimsta ir laisvu laiku lanko aplinkui išsibarsčiusius lietuvaits: Belleville, Kingston, Batawa. Šis gražus sugyvenimas davė jau ir vaisių: gruodžio mėn. Point Anne susikūrė nauja lietuviška šeima.

VASARIO 16-JI VAL D'OR

Val d'Or, Que. Vasario 16 dienos minėjimą Val d'Or KLT skyrius atkėlė į vasario 13 d. Minėjimas pradėtas pamaldomis, kurias atlaikė Tėvas Viktoras. Su skausmo pilnomis širdimis, mes kreipėmės į Aukščiausiąjį, prašydami, kad Jis sutrumpintų mūsų Tėvynės kančias ir skausmo dienas, palengvintų mūsų, tremtinių, sunkią dalį.

15 val., susirinkus salėj, minėjimą atidarė J. Rutkauskas. Ugningais žodžiais jis kvietė tautiečius visais galimais būdais kovoti tol dėl mūsų tėvų šalies laisvės iki mes vėl išvysime ją nusikračiusią vergijos pančius. Inž. V. Pakalniškis ir skyriaus pirm. St. Pulkauninkas nukėlė mus į anas gražiausias Tėvynės dienas ir smulkiai pavaidavo mūsų tautiečių kovą dėl Jos laisvės. Oficialią dalį savo linkėjimais užbaigė skarbės pirm. Didžiokas Jonas. Krite kovoje dėl Tėvynės laisvės, pagerbti atsistojimu ir "Marija, Marija" giesme.

Meninę dalį gana gražiai atliko tautinių šokių grupe, Vyt. Dargio vedamas vyrų kvartetas ir choras, paskambino Lilijana Šukytė, padeklamavo Melkerytė ir Vizbaras. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Minėjimas, kuriame dalyvavo seni ir jauni, sužadino gražių jausmų, sukėlė gerų minčių ir pasiryžimą dirbti Tėvynei.

Sk. St.

rytą, kai Andriaus prašomas palikau Tautvilius ir Ginutę... — Tavo dėka esu ūkininkas ir valščiaus viršaitis. Tavo neramumas mane išjudino ir aš savo pasiekiau.

Vargšas Andrius. Jis jau pasiekė. O aš kada? Mudu pasibūčiuojam ir Andriaus siluetas sutirpsta topolių šešėliuose.

Aš dar ilgai sėdžiu ir galvoju. Visą pavasarį mano širdis ir protas traukė į šias vietas. Čia juk ilgų metų vargai ir kuklūs pragiedruliai palaidojo ketverius mano jaunystės metus. Čia gimė tas širdies neramumas ir meilė, kurie ir dabar nepalieka manęs. Ir štai čia pasigendu savo armonikos paliktos mažame miesto kambarėlyje. Dabar, vidurdienio kaizroje, pagročiau tyliai šitiems laukams ir dangui, baltėmės prsiminimų žiedams ir meilei, kurios kapo niekada daugiau nelankysiu, nebegaivinsiu nutolusia praeties šviesa... Taip, taip, šitan pušynėlin ir vienkiemin jau neateisiu, nebeatklysiu, nes mano neramioji širdis jau audžia kitus tinklus.

Pasikeliu ir einu. Nesibai-gianti lakštingalos giesmė ir upelio šnarėjimas tolsta nuo manęs, nuo manęs vienišo, nesulgytinamai vienišo ir klajūno.

Priekyje vieškelis, beržai ir žydras dangus.

NELAIMĖ KASYKLOJE

Noranda, Que. Čia turėjome du gerus bičiulius ukrainiečius: Michal Riznyk, 22 m. ir Aleksander Pastyka, 24 m., kurie gerai pažinojo ir mūsų tėvynę Lietuvą.

Nuolat bendradarbiavo su lietuviais ir nekartą abejojančius suramindavo. Tačiau negailestinga mirtis nutraukė jų svajones. Vasario 10 d. žuvo, Noranda, Que., Waite Amulet kasyklose Michal Riznyk, užgriuvus apie 10 to akmeniui, o vasario 11 d. — Aleksander Pastyk, po sprogdinimo valant šutas, kuri buvo, kaip manoma, primityviai įrengta, įlūžo ir akmens krisdami jį mirtinai užmušė. Pirmojo liko Vokietijoje sužadėtinė, o antrojo — seni tėvai, kurių jis laukė greit atvykstant. Kanadon atvyko 3 d. gruodžio, 1948 m.

Giliai sujaudinti lietuviai, netekę gerų draugų, laukiančių taip pat laisvo rytojaus.

DIRBAME ALIUMINIJAUS FABRIKE

Arvida, Que. Kaip ir daugelis vietų, Arvida susilaukė lietuvių tremtinių. Miestas nedidelis, bet turtingas. Jame yra didžiausia aliuminiujaus liejykla Kanadoje. Mes, 14 lietuvių, atvykom dirbti pagal sutartį. Darbas nelengvas, bet ir nesunkus. Uždarbis minimalus 92 ct. per valandą, dirbant prie krosnių gaunama 1.20 dol. 8 darbo val. Įtemptai dirbama 3-4 val., kitas laikas atsikvėpimui. Gyvenam barakuose po 2 žmones vienam kambaryje. Patalpos neblogos. Maistas ir butas diena 1.50 dol.

Vasaros metu lankėsi kun. Kulbis. Šiaip, kai gyvenam nuošalesnė vietoj, niekas daugiau ir neatsilanko. Visi lig vienam prenumeruojam "NL" ir kt Amerikos lietuvių laikraščius. Sugyvenimas su vietiniais puikus

P. B-kas.

MUS KANADINA

Belleville mieste gyvena 6 lietuvaits, dar neperseniai atvykusios iš Vokietijos. Trys dirba privačiuose namuose ir trys batų fabrike, kur uždirba tik apie 17 dol. savaitėi. Visos lanko anglų kalbos kursus. Į šiuos kursus atvyksta ir 2 ūkiuose, pagal sutartis dirbą, lietuviai. Iš 12 į Belleville atvykusių ūkio darbanis vyrų, apylinkėje teliko tik 6. Kiti, kiek teko patirti, persikėlė pas lietuvių tabako augintojus, kur rado žymiai geresnes sąlygas.

Sausio 18 d. kursų vadovėbė mokinėjams bei svečiams surengė "social evening" su šokiais, vakariene bei pasirodymais. Tokio vakaro tikslas — supažindinti naujuosius kanadiečius su krašto papročiais bei užmegsti savitarpio pažintis.

Susidomėjimo naujaisiais emigrantais rodo United Church of Canada. Jie visus kviečia į savo pamaldas, kur nuveža nemokamai. Belleville įvyko jau dvejios tokios tarptautinės pamaldos, kur giedama angliškai, o meldžiamasi olandiškai, vokiškai ir anglika. Po pamaldų vaišina kavute bei kepiniais patys bažnyčios vyresnieji.

V. A.

GERI IR BLOGI ŽMONĖS APYLINKĖSE

Medicine Hat, Alta. Čia gyvena tik 4 lietuvių šeimos ir apylinkėje yra apie 10 šeimų. Toks išsiskirstymas po plačią apylinkę labai nepatinkus tautinei veiklai. Žmonės, kurių daugumas dirba prie C.P.R. geležinkelio linijos, išsisklaidę ir retai besusitinka.

Mano formanas — senas Kanados lietuvis, kurio tėvai ir broliai ištremti į Sibirą. Jis gerai supranta baidą Lietuvos okupaciją ir labai užjaučia tremtinius. Anksčiau teko dirbti kitoje vietoje taipgi pas seną lietuvi formaną, bet tas buvo bolševikas ir vis kaltino, kad negrįžau Lietuvon, o atvažiuavau Kanadon. Tada jam pasiūliau pinigų, kad jis važiuotų Lietuvon, ir jei jam bus gerai ten ir jis pasiliks, tai ir aš pasižadėjau važiuoti. Bet jis nevažiuoja...

Atsibodus su neprotingu formanu dirbti ir bendrauti, paprasčiau bendrovę perkelti kitoj vieton. Tuoju mano prašymas buvo patenkintas.

Pavasariį grįšiu dirbti pas ūkininką, kurįs man mokės po 120 dol. mėn., kuris parvežė ir mano šeimą į Kanadą. Geras žmogus, geras šeimninkas (vokietis) ir gerai atlygina už darbą. St. Dagilis.

TEL. VI.6373

6668 DeLorimier Ave.
Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

GENERAL INSURANCE VISOKIAUSIA APDRAUDA

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse

Pildau valdiškas blankas, darau raštų ir dokumentų vertimus ir t.t.

Valandos: Pirm. ir ketvirt. vakarais nuo 7.00 iki 10.00 ir pagal susitarimą.

Maistas i Europa per VIENA SAVAITĖ SAFE

SAVE A FRIEND IN EUROPE, Inc.

Montrealo skyrius — 1410 Stanley Street. Room 920, Montreal, P.Q., Canada — Tel. BE 4506

GARANTUOTAS PATARNAVIMAS. PRISTATOMA LAIKE VIENOS SAVAITĖS

CARITAS (Šveicarų Labdaros Centro) Atstovai.

SIUNTINYS "CARITAS" \$10.00

SIUNTINIO TURINYS

(24½ sv. virš 45.000 kolorijų)

4 sv. margarino 2 sv. mėsos,

1 sv. Kavos, 2 sv. ryžių,

7 sv. kv. miltų 2 sv. cukraus,

1 sv. marmalado, ½ sv. kakavos,

2 sv. aviž. maisto, 2 sv. pieno

1 sv. pieno šokolado.

Paruošti siuntiniai gaunami ysiuose

didiesniuose miestuose

VOKIETIJOJE ir AUSTRIJOJE

Tariamasi ir su kitais kraštais.

SAFE maisto siuntiniai jau ten vietoje ir laukia jūsų užsakymų! Apie šimtą Paskirstymo Centrų Vokietijoje! Rašykite sekantį užsakymą (angliškai arba vokiškai):

SAFE, Inc., 1410 Stanley St., Room 920, Montreal, Q., Canada—Phone: BE 4506.

Enclosed is ☐ Money Order for Dollars (\$.....)

for which please send me Speed Vouchers at \$ each, subject to usual SAFE conditions.

Please print YOUR name and address

NAME

STREET AND NUMBER

CITY AND STATE

DO NOT WRITE HERE

Please check Country and Zone below:

☐ AUSTRIA - ALL ZONES

GERMANY

☐ AMERICAN ZONE

☐ BRITISH ZONE

☐ FRENCH ZONE

Or print name of City and Country here

☐

Pas vargstančias seses

St. Catharines. Šiame nedideliame mieste per šimtą lietuvių, tame skaičiuje dvidešimt penkios lietuvaitės. Jos darbo įstaigos nuožiūra išskirstytos įvairiose darbovietėse: Ridley College Upper School, General Hospital, Niagara Sanatorium ir kaip namų ruošos darbininkės. Pakenčiamiausios sąlygos turi esančios General Hospital, Niagara Sanatorium ir tik viena kita privačiose šeimose. Kitos dėl darbavimų ar darbo viršininkų nehumaniško elgesio dažnai nubraukia gailią ašarą.

Viena atvykusi iš Vokietijos lietuvaitė buvo paskirta vienon privačion šeimon namų ruošos darbininke. Minėta lietuvaitė jauna, darbšti ir iš pirmų dienų užsitarnavo didelę darbavimų simpatiją. Bet po kurio laiko ji apsirgo — dingio ir simpatija...

Kita lietuvaitė pasakoja: — Mano šeiminkė turėjo du šunis. Vienas galą gavo, o kitas apsirgo — nelojo ir neėdė. Šeiminkė galą gavusio ir sergančio šuns atminimui paminėti davė tarnaitėi daug griežtų nurodymų: davė jai tam tikrą išdirbtą planą, pagal kurį kiekvieną dieną turėjo praveisti mopsiukų paminėjimą. Galą gavusiam mopsui paminėti, buvo iš jo nuotraukų pagal užsakymą nupildytas stovylėlės. Tarnaitė kiekvieną ankstyvą rytą turėdavo jas išimti iš brangios dėžės šilko pamušalais išmuštos ir pagal duotą planą išdėstyti, specialiai, galą gavusiam mopsui įrengtam

soste, kurio viduryje kabėjo didelis mopso portretas, su auksiniais kraštais ir juodais nutusais kaspinais. Po tarnaitės darbo valandų, vėl viskas turėjo būti išardoma, ir rūpestingai sudėta į brangią dėžę. Sergantį mopsiuką pagerbti planas buvo jau kitoks. Jis turėjo gražią lovytę ir patalinę. Kiekvieną vakarą reikėdavo jį panešioti, ir vėliau paguldžius į lovą užmigdyti. Užmigdant švelniai supti ir tyliai dainuoti, specialiai mopsiukui šeiminkės sukurtas dainos žodžius ir melodiją. Štai kokių juokdarys gyvenama pasaulyje. Bet jie savo "komiškomis rolėmis" kai kam teikia ir širdies skausmą.

Ridley College Upper School dirba aštuonios lietuvaitės. Jas taip pat dažnai sutinki nuo ašarų papurtusiomis akimis. Ten esanti ūkio viršininkė, "ožiuokų" prisigėrusi panelė, be menkiausios priežasties tas mergaites bara. Mergaitės kuomet esti liūdnos išvaizdos — "sidabriniais plaukais panelė" išvadina jas tešlomis ir panaš., kada mergaites mato geroje nuotaikoje — besišypsiančias, panelytė jas išvadina "pliuskėmis", nerimtomis ir t.t.

Minėta panelytė, išgirdusi mergaites kalbant lietuviškai, vėl puola su didžiausiu triukšmu drausdama mergaitėms prakalbėti jai nesuprantama kalba. Girdi, "esate Kanadoje, kitaip negalite kalbėti, kaip angliškai".

Vacius Venckus.

Tabako ūkiu apylinkėje

Rodney, Ont. Lietuviškoji apylinkė. Paliai Erie ežerą išilgai, per keletą mylių abipus plento Nr. 3, tęsiasi priemėlio žemė, kurioje daugumoj išsivystęs tabako auginimas. Prie tabako auginimo, be rizikos, reikia dar gerokai įkyriai padirbėti. Todėl senieji Kanados gyventojai tabako ūkiu verstis nemėgsta ir daugumoj iš jų ūkius perėmė vėlesnieji ateiviai, kurių tarpe nemaža yra lietuvių. Tokiu būdu per paskutiniųjų 10-15 metų susidarė kelios lietuvių apgyventos apylinkės, kaip Simcoe, Delhi, Aylmer, Tillsonburg ir beveik jau paskutinioji Rodney apylinkė. Šioje gyvena apie pora dešimčių lietuvių ūkininkų. Queen gatvė beveik ištisai vien lietuvių apgyventa. Daugumas yra gražiai ir net pavyzdinčiai įsikūrę. Kiti turi net po kelias farmas, nuo 50 iki 200 ir po daugiau akrų. Kaikurie jų, nors ir pasiturinčiai gyvena, bet gal pasėkoj buvusios

sunkios Kanadoj įsikūrimo pradžios, krizės laikais, tapę užkrėsti "raudonąja bacila" ir dar iki šiol yra nepagyję. Tačiau yra vilties, kad su laiku išgys ir visi susipras, kaip jau daugumas yra susipratę ir atjauniančių dabartinę tėvynės tragediją ir išblaškytųjų brolių - sesių padėti. Dėka šių, čia jau yra apie pusšimtis atvykusių tremtinių pagal jų pasirašytus afidavitus. Dar laukiama antra tiek atvykstančių, kuriems afidavimai jau sudaryti.

Afidavimų daugiausia (5 - 10) pasirašė vietos ūkininkai: St. Zavadskis, Zinskiai, A. Nacevitch, Preikšaičiai, Aleliūnai, Skujai, šeštakai, Kazakevičiai ir kiti. Reik pastebėti, kad Mr. Nacevitch yra buvęs tik Lietuvos pilietis iki 1927 m. ir save jaučia buv. Lietuvos valdžios (žem. ref. v-bos) nuskriaustu, tačiau tarpe 10 jo sudarytų afidavimų dauguma yra lietuviams.

Keletas tremtinių atvyku-

sių žemės ūkio darbų pagal sutartis, išbuvę po 4-6 mėn. sudarė galimybes atsiimti iš tremties savo šeimas ir dirbdami pas savus gauna didesnę atlyginimą. Bendrai paėmus, ankstyvesnieji atvykę mūsų tautiečiai daugumoj, nežiūrint jų pažiūrų bei įsitikinimų, naujiems ateiviams dažnai yra palankūs, nuoširdūs ir, reikalui esant, jiems padeda bei pataria.

Iš naujų atvykusių yra suorganizuota SLA kuopa ir pernai vasarą buvo įsteigtas A. Miškinio iniciatyva KLT skyrius, bet sezono darbams užsibaigus, dauguma narių išvažinėjo, o seniems gyventojams neprisidėjus, veikimas apmirė. Šiomet, jei daugiau naujų atvykusių čia apsisistos, bandysime veikimą išvystyti.

AI.

100% ISPLATINIMO

Bissett, Man. 1949 metams "NL" užsiprenumeravo visi 10 čia dirbančių lietuvių. Be to, dar aukojo šie asmens: K. Kaknevičius \$3, A. Juozaitis \$3, E. Steponavičius \$1, S. Aneliūnas \$1 ir likutis nuo darbo bonų \$3., — viso \$11. "NL" red. ir admin. ir aukotojams ir prenumeratoriams nuoširdžiai dėkoja.

OTTAWOJE PAMINĖTA VASARIO 16

Ottawa, Ont. Ottawos ir apylinkės lietuviai, vasario 17 d., susirinkime paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktuves.

Susirinkusiems tos dienos reikšmę ir kiekvieno lietuvių pareigas tėvynei gražiai ir aiškiai priminė kalbėjęs agr. Saulėnas. Buvo pasakyta eilėraščių ir prie bendro stalo padainuota. Ta pačia proga pravedus "NL" platinimą, surinkta dar 12 naujų prenumeratorių.

Čia senieji Kanados lietuviai, kurių yra 4 šeimos, naujai atvykusiems pataria, padeda ir susirinkimuose neišsiskiria. Esame lyg viena šeima, be pažiūrų ir įsitikinimo skirtumo.

Tikimės, kad visuose susirinkimuose ir minėjimuose mes galvinsimės lietuviškos dainos garsais ir gražiai sugyvendami kaip iki šiol juos turėjome tik lietuviškoj atmosferoj.

ALFA. CROW'S NEST PASS SU-SIKURĖ KLT SKYRIUS

Coleman, Alta. Susibūrus didesniai skaičiui lietuvių Crow's Nest Pass srityje, kuri apima Bellevue, Blairmore, Burmis ir Coleman — Albertoje ir Michel, Natal — BC, gyvenančius lietuvius, vasario 13 d. įkurtas KLT skyrius. Į steigiamąjį susirinkimą buvo kviešti visi pažymėtose vietose gyvenant lietuviai, todėl, "išitikimieji savo tėvui ir mokytojui" dėjo pastangų, kad susirinkimas neįvyktų. Paskutinį momentą buvo atšauktas sutikimas naudotis iš anksto parūpinta sale, susirinkimas įvyko privačiame bute ir dalyvavo 28 asmens. Steigiamąjį susirinkimą atidarė jau 20 metų gyvenęs Kanadoje Fr. Petravičius. Savo kalboje apibūdino KLT skyriaus reikalingumą ir padarė naujai atvykusius nenu-

MŪSŲ SPORTAS

Žymusis mūsų šachmatininkas Povilas Vaitonis sausio 8 dieną atvyko Kanadon ir laikinai apsisistojo pas p. J. Martinkų (RR 2, Tillsonburg, Ont.). Susiradęs pastovią vietą, p. Vaitonis, žinoma, pradės dalyvauti ir šachmatinėje srityje, kaip žymusis mūsų šachmatų meisteris.

— Futbolas: Kaifas Egiptas — Norvegija 1:1. Briuselio rinktinė — Vienos Wacker 3:1, Belchem (B) — Vienos Admira 3:2. Anglijos taurės pasekmės: Arsenal — T. Hot-

spurs 3:0, Manchester City — Everton 0:1, Ch. Athletic — Burnley 1:2, Bristol City — Chelsea 1:3.

— Slidžių sportas: Muere-ne, Šveicarijoje, alpiška kombinacija — Hoper (Anglija). D. Britanijos pirmenybės: nusileidimas — Hoesfield (Cambr.), slalomas — Bra-ken ir Irvin.

— Boksas: San Remo (Italija) — Austrija 12:4 ir 7:7. Vokietijos vidutinio svorio meisteris Hucks, Berlyne įveikė savo tautietį 50 sek.

PAIEŠKOJIMAI

— Pliskevičius Petras, gimęs Meškuičių k., Alovės val., Alytaus ap., Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvis savanoris-kūrėjas, šešis kartus sužeistas, invalidas, bolševikų kalintas 10 mėnesių, dabar DP, nepajėgus dirbti, ir negalįs emigruoti, — prašau atsiiepti gimines, pažįstamus ir gėrus žmones, kurie artimo meilės vedami man padėtų sunkioje padėty esančiam. Mano adresas: (13a) Bayreuth, DP Camp Mack. Vendinghofen, Germany, US Zone.

— Leida Parv, gyv. Grace Hospital Winnipeg, Manito-ba, ieško dr. Adolfo Dičpinigaičio (Dicpinigaitis), atvykusio iš Vokietijos maždaug prieš metus į Kanadą.

— Plungiške Kripienė, gyv. Montreal, Rosemount, 6237 9th Ave., ieško Magdalenos Masiliauskaitės.

— Simanauskai Liudas ir Žibutė, gyv. Vokietijoje (23) Diepholz, Litauisches Lager, ieško Beniušio Alio, gyvenusio Skuode.

stoti ryžtumo naujose gyvenimo sąlygose. Susirinkimą gražiai pravedė St. Janušonis, paaškindamas KLT statuto projekto svarbesnius punktus, nusakydamas veikimo gaires ir įnešdamas veiklos projektų. Narių užsirašė 25, visi prenumeruota "NL".

Skyriaus valdybon išrinkti: pp. J. Vanagaitis — pirm., St. Janušonis — pirm. pav., M. Rokienė — sekr. Kontrolės komisijon: pp. Fr. Petravičius — pirm., J. Roževičius — sekr., O. Bruzgienė — narys. Susirinkime paminėta 16 Vasario šventė. Paskaitą skaitė P. Balsas, nušviesdamas garsią Lietuvos praeitį ir pastangas atgauti Lietuvos laisvę.

Susirinkimas praėjo pakilioje dvasioje su ryžtumu dirbti siekiant bendro tikslo — Nepriklausomos Lietuvos.

Po susirinkimo pasidalinta įspūdžiais ir padainuota gražių dainų.

E. V.

— Stasys Stasiūnas, gyv. Anglijoje, E.V.W. Hostel Newgate Str., Hertford, ieško savo giminaičio Šimkaus Tamošiaus, gyv. Kanadoj, kilusio iš Lietuvos, Butėnų k., Gelažių parap., Panevėžio ap., atvykusio į Kanadą 1930 m.

— V. Misevičiūtė, gyv. Holy Cross Hospital, Girls Quarters, Calgary, Alta, ieško Karolinos Lukošūtės, kuri Kanadon atvyko maždaug prieš 3 mėn. (Montrealin). Vokietijoje gyveno Pinneberge.

— Irena ir Stepas Kairiai prašo atsiliepti Kanadoj gyvenančią Dr. Antaną Kavecką. Adresas: Prof. St. Kairys, University of New Brunswick Chemistry Dept. Fredericton, N. B.

— Vytautas Akelaitis, gyv. 75 Letcher St., Sault. St. Marie, Ont., ieško Kazio Šimkaus, dirbusio Camp 20, Longlac P.P., Kanadon atvykusio su antru miškininkų transportu. Reikalas gyvybinis.

— Vladas Vitkauskas, gyv. 207 Belgoave Rd., Longton, Stoka-on-Trent, England, ieško pusseserės Antaninos Babaliauskaitės, kilusios iš Daugų val., Alytaus ap.

— Alfonsas Grakalskis, (kurio tėvas Didžiojo Karo metu gyveno Kerbedžių ūky), gyv. Castleman's Hostel, Knowl Hill, Reading, Berks., England, ieško Antano, sūn. Kazimiero, Kerbedžio, į Kanadą išvykusio apie 1924-26 m.

— Ašmonas Vincas, gyv. (13a) Regensburg, Luitpold Str. 8a, Germany, US Zone, ieško Petračio Jono (siuvėjo), kil. iš Tauragės v., Lukšiškų km., apie 50 m. amž., gyv. Kanadoje apie 18 metų; Stulginskio Petro, apie 45 m. amž., iš Tauragės v., Šakių k., gyv. Kanadoje apie 18 m; pusbrolio Zubo Prano, apie 38 metų, kil. iš Batakių v., Eidintų k., Kanadoje gyv. apie 19-20 metų.

2450 ST. CATHERINE E. — — — MONTREAL
Viena minutė kelio nuo Lietuvių Klubo

- - Mike Grocery - -

SAV. MIKAS REINETAS TEL. CH. 0989

Alus. Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas. Geriausia vieta siuntiniams paruošti siuntimui į Europą. Vietoje supakavimas ir pašto patarnavimas be atskiro atlyginimo.

TIK IŠ KANADOS SIUNČIAMĖ GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI Padėkime badaujančiam tremtiniui

GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA B-VĖ "HELP"

HELP priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vakarų Europos valstybes, išskiriant USSR kontroliuojamas.

HELP patarnauja Kanados ir J.A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienautevje persiunčia Tamstai pakvituotą orderį.

SIŪSKITE LAISKA SU UZSAKYMU SIANDIEN:
(Pageidaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, dr. kuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd P. O. Box 777 Place D'Armes,
MONTREAL 1, QUE., CANADA.

SIUNTINYS Nr. 1
Tik \$10.00

(su įpakavimu 20 svarų)

5 svarai kiaulinių TAUKŲ
2 svarai KAVOS (pupelių)
5 svarai CUKRAUS
2 svarai kenuotos MESOS
1 svaras GRIETINĖS
1 svaras RYZIŲ
1 svaras KAKAVOS.

SIUNTINYS Nr. 2
Tik \$6.00

(su įpakavimu 10 sv.)

4 sv. KIAUL. TAUKŲ
1 sv. KAVOS pupelių
1 sv. MESOS
1 sv. CUKRAUS
1 sv. KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 3
Tik \$6

8 sv. kiaul. TAUKŲ

SIUNTINYS Nr. 4
Tik \$7.

2 sv. ARBATOS
4 sv. KIAUL. TAUKŲ

1 sv. MESOS
3 gab. TUAL. MUILLO

Siunt. Nr. 5.
Tik \$3.50

4 sv. kiaul. taukų
1 gab. tualetinio muilo
2 gab. šokolado "Bar"

Siunt. Nr. 6.
Tik \$3.50

2 sv. kiaul. taukų
1 dėž. grietinės
1 sv. cukraus
1 sv. razinkų

Lietuviai-ės, atlinkykite

Lietuviska Svetaine633 CHURCH AVE., VERDUN, MONTREAL
TEL. TR 0141Lietuviškam stiliuje naujai išremontuotos patalpos,
geras patarnavimas, įvairūs valgiai ir gėrimai.
Savininkai: M. ŠUKYS ir P. NIAURA.

Jei Jums reikalingas elektrinis darbas šaukite

Virball Electric, Reg'd

TEL. DO. 3655

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655**816 Jean Talon, W. Montreal**2830 ALLARD ST.,
Montreal 20.

Tel. TRenmore 1135

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (išsirimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučiūnas J. Matulaitis A. Majauskas

POVILAS UŽBALIS,
lietuvis radiotechnikas

Taisau ir parduodu pagal užsakymą įvairių firmų radio aparatus. Darbas atliekamas greitai, garantuotai ir žemesnėmis kainomis.

Kreiptis darbo dienomis nuo 6 iki 9 val. vakarais adresu:

101 Marchmount Rd., Toronto, Ont., Telef. LO 6480.

— Ieškau geradario asmens, kuris padėtų man atsikviesti iš Švedijos į Kanadą vieną šeimą, suteikiant reikalingas buto ir darbo garantijas. Kelionės ir kitas išlaidas apsimokės atvykstantieji. Rašyti: Augustinas Kuolas, c.o. Camp 36, S.F.P.P. Co, Kapuskasing, Ont.

PARDUODAMA

labai geroje vietoje

LIETUVIŲ SVETAINE — RESTORANASRacksay Fish and Chips,
4718 Wellington Street, Verdun, Montreal, Que.
Tel. YO 0294, namų TR 2622

TEL. KE 3881

G. G. J.**DAŽOM IR DEKORUOJAM KRAUTUVES,**

restoranus, viešbučius ir namus. Darom iškabas, reklamas ir užrašus ir atliekam namų remonto darbus iš vidaus ir lauko.

Darbą imame ir už Toronto ribų.

1414 DUNDAS STREET W
TORONTO, Ont.
DEMESIO!

Didelis mažų ir didelių

TABAKO UKIU

PASIRINKIMAS

Delhi-Simcoe, Ont., apylinkėse. Lengvas išsimokėjimas. Kas norite įsigyti vertingus tabako ūkius, kreipkitės ar rašykite:

I. W. KOCIUK

Real Estate Broker

James St., Delhi, Ont.

— Kalbame lietuviškai. —

Lietuvis batsiuvis Toronto

Pardavinėju naujus ir taisau senus batus. Lietuviams papigintos kainos!

J. ASTRAUSKAS,

1414 Dundas St. W.

TORONTO.

Telef. KE 3881.

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

Žukas Antanas

1064 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 5929, priima pataisymams įvairius laikrodžius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val. Iš kitų vietovių galima siųsti paštu.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS**J. H. BENOIT**

Funeral Director

NĖLAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Užsuk pailsėti ir paragauti šalto alaus į

- - MAPLE LEAF - -

670 CRAIG ST. West, MONTREAL, TEL. PL 0394

Lietuvių saliuonas, alus, užkandžiai. Naujai atremontuotos patalpos.

Savininkai: Kazys KARPUS ir Aleksas NORIS.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

918 Frontenac, Montreal

TEL. FA 0209

Lankydami gražiąją Montrealo vasarvietę Ville Lasalle aplankykite

LIETUVISKA SVETAINE

Edward St. 7682, Montreal

Įvairūs užkandžiai, šilti ir šalti gerimai, lietuviška muzika.

S. MAZULAITIS

Lietuvis siuvejas

Priimu vyrų ir moterų drabužių užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Vėliausios Europos ir Kanados mados. Kaina prieinama.

6820 Monk. Blvd. Ville Emard Montreal,
Telef. TR. 3363. Tramvajus 36.**Neužmiršk Padėti Tremtiniui!****AID OVERSEAS, INC., 4851 S. ASHLAND AVE., CHICAGO 9, ILL.****Siuntinys Nr. 1 — \$7.80**2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 oz.) ken. bekon.
1 dėžutė (400 gr) margar.**Siuntinys Nr. 3 — \$7.40**4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos**Siuntinys Nr. 5 — \$5.50**2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino**Siuntinys Nr. 6 — \$2.80**

10 svarų cukraus

Siuntinys Nr. 7 — \$3.00

10 sv. kvietinių miltų

Siuntinys Nr. 8 — \$2.954½ sv. cukraus
5½ sv. kvietinių miltų**Siuntinys Nr. 10 — \$6.80**

2 sv. rūkytų lašinių

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresas nesurandamas, pinigai grąžinami. Pristatymas trunka tarp 14-18 dienų. Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL. UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. pupelių kavos
1 sv. šokolado**SIUNTINYS Nr. 12 — \$5.95**2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus**Siuntinys Nr. 14 — \$6.40**2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo**Siuntinys Nr. 19 — \$9.95**4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo**Siuntinys Nr. 21 — \$6.70**2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. pupelių kavos
1 sv. šokolado
14 oz. kondens. pieno.
2 gabalai tualet. muilo**Siuntinys Nr. 23 — \$6.40**5 sv. rūkytų lašinių
5 sv. pupelių kavos**Siuntinys Nr. 24 — \$11.80**5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino5 sv. pupelių kavos
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% riebumo**Siuntinys Nr. 25 —**A. 8 sv. grynų kiaul. taukų\$4.75
B. 12 sv. grynų kiaul. taukų\$6.00
C. 15 sv. grynų kiaul. taukų\$7.25**Siuntinys Nr. 26 — \$8.00**2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. (be 3 ozs.) grynų kiaul. taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarino
2 sv. arbatos.
1 sv. pupelių kavos**Siuntinys Nr. 27 — \$6.30**3 sv. margarino
4 sv. cukraus
2 sv. arbatos**Siuntinys Nr. 28 — \$5.70**4 sv. cukraus
3 sv. margarino
1 sv. bičių medaus
1 sv. arbatos**Siuntinys Nr. 29 — \$3.00**

5½ sv. pupelių kavos

Siuntinys Nr. 30 — \$3.70

5½ sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 31 — \$5.651 sv. rūkytų lašinių
14 ozs. (400 gr.) kiaul. t.
14 ozs. (400 gr.) margar.
2 sv. marmelado
1 sv. pupelių kavos
4 sv. cukraus**R Ū B A I****A. Vyriškas kostiumas**

3½ jardų vilnonės medžiagos su visais priedais (100% Virginijos vilna) \$23.95

B. Moteriškas kostiumas

2¾ jardų vilnonės medžiagos su visais priedais (100% Virginijos vilna) \$21.95

TIKSLU IŠPLESTI ŽIEMOS METUI TREMTINIŲ ŠALPĄ, AID OVERSEAS, INC. BENDROVĖ PAGEIDAUJA TURĖTI SAVO ATSTOVUS VISOSE LIETUVIŲ GYVENAMOSE VIETOVĖSE. ASMENYS, NORI ŠIĄ FIRMĄ ATSTOVAUTI SAVO APYLINKĖJE DEL SMULKESNIŲ INFORMACIJŲ KREIPIASI ŠIUO ADR.: AID OVERSEAS INC. 4851 S. ASHLAND AVE., CHICAGO 9, ILL. USA.

Montreal

Jau 50.000 naujų ateivių

Laivas „Samaria“, kuriuo atplaukė 123 lietuviai, į Kanadą atvežė ir penkiasdešimt tūkstantąjį po karo ateivį į Kanadą. Tas numeris teko mergaitei, kurią Kanados spauda pagerbė įdėdama jos foto. (kor.)

Vasario 16-tos minėjime, aukų ir už tautinius ženklelius gauta 254 dol. 37 centai. Visiems aukotojams tariu nuoširdžią padėką

KLC Taryba.

DLK Vytauto klubo choro vakariinė pasisėkė

Vasario 19 dieną DLK Vytauto klubo patalpose to vardo choras turėjo pirmąją susipažinimo vakariinę, kurioje dalyvavo gražūs kiekis svečių ir artimųjų choro bičiulių. Nenuilstamos veikėjos p. Vilkaitienės ir jos talkininkių rūpesčiu pagaminti valgiai ir puikiai papuoštas stalas, stebino visus atsilankiusius, o gyvas choro dalyvių patarnavimas visiems teikė malonumą. Vakaras buvo tiek jautus, kad svečiai nepastebėjo, kaip laikas prabėgo, kaip saktoma, ligi gaidelių.

Vakariinės rengėjai ir rengėjos širdingai dėkoja p. Vilkaitienei kaip vyriausiai vakaro šeiminkai ir poniosms Girdauskienei, Jasiūnienei, Adomaitienei, Masijauskienei, Grinkevičiūnei ir Milevičiūnei, o taipgi visiems ir visoms kitoms, prie vakaro rengimo prisidėjusioms.

Choro Vadovybė.

Garsusis Vienos vaikų choras

atvyksta į Montrealį ir po 10 metų pertraukos duos pirmą koncertą vasario 28 d. (cp).

Montrealio McGill universiteto karnavale buvo išrinkta grožio karalienė — Trinidado negrė. (cp).

Mollie Christie YWCA atstovė iš Montrealio

išvyksta į Vokietiją, kur aplankys didesnes DP stovyklas ir Kanados Imigracines komisijas. Ji painformuos DP merginas apie gyvenimo sąlygas Kanadoje. Esą vietinės darbo įstaigos turinčios rūpesčio tik su DP „domestic“ (tarnaitėmis). Priežastis, spėjama, esanti ta, kad iš jų tik mažas nuošimtis tėra tarnaitės, jos esančios kitų profesijų. (cp).

Reikalingiausios knygos

- Anglų kalbos Pasikalbėjimai (kišeninio form.) ... \$0.70
 Anglų kalbos Skaitymai (kišeninio form.) ... \$0.50
 J. Švaistas. „SIELA LAGAMINE“. Iš nepriklausomybės laikų pažįstamo rašytojo naujausios novelės \$0.80
 Vaižganto — „Pragiedruliai“ I-II dalis ... \$2.00
 Vidūnas ... \$0.50
 LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Keturių spalvų. Vidutinis formatas ... \$0.30
 J. Baltrušaitis — „Žemės Pakopos“ Poezija ... \$0.50
 J. Kaupas — „Daktaras Kr. ipštukas pragare“ ... \$0.80
 J. Miškinis — „Žmogaus Kūnas ir Higiena“ ... \$0.80
 A. Giedrius — „Tėvelio Pasakos“. Iliustruota ... \$0.50
 Dr. K. Grinius — „Atsiminimai ir Mintys“ ... \$1.50
 Kultūros žurnalai: „GINTARAS“ antrosios knygos ir „ŽINGSNIAI“ nr. kalna \$0.50.
 Praktiškoji Daržininkystė Naujakuriams ... \$0.80
 B. Babrauskas. „LIETUVOS KELIU“ I ir II dalis. Didelis formatas, 362 pusl. Vertingiausias mūsų liaudies ir žymiųjų rašytojų darbų rinkinys. Kiekvienam išieivui įsigytina knyga. Kaina I-II dalis. ... \$1.60
 Alė Rūta-Nakaitė. „LIKIMO KELIU“. Pirmoji žinomus rašytojos rinktinių novelių knyga ... \$0.80
 LIETUVA, ŠALIS MANO BRANGIOJI. Lietuvos vaizdų albumas su paaiškinimais anglų kalboje. Tinkamas kaip reprezentacinė dovana svetimtaučiams. Gražus stalo papuošalas ... \$1.00
 Tautos Zenklas VYTIS. Kambarinis formatas. (26 x 33 cm.) ... \$0.30
 Dar šiandien su laišku siųskite ir pinigus. Pageidaujamas ... knygas gausite sekančią dieną. Rašykite: ...
 „ATŽALYNAS“ 7655 Central St., Ville LaSalle, Montreal 32, Canada.

Tautinis apsirėngimas baliuje

Dailininkės A. Tamošaitienės vedamos Taikomosios dailės studijos mergaitės „Nepriklausomos Lietuvos“ vėjais baliuje dalyvaus tautiniais drabužiais pasipuošusios ir kviečia kitas lietuvaites, kurios turi tautinius drabužius, taip pat į balių ateiti pasipuošusias tautiškai.

Montrealio lietuvių skautės tarptautinės skaučių šventės proga buvo pakviestos Kanados skaučių ir dalyvavo šventėje Montrealy, Du Plateau salėje. Plačiau bus kitame nr.

Pakvietimas į „N. Lietuvos“ balių

Vasario 26 dieną, šeštadienį, 8 valandą vakaro gražioje, erdvoje ASSISTANCE PUBLIQUE salėje, 458 La-gauchettiere East (kampas St. Denis) bus labai linksmas, nepaprastai įvairus ir ypač įdomus „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ vėjais balius, kuris sutampa su užgavėnių baliu.

BALIAUS PROGRAMOJE: 1) Baliaus atidarymo žodis, 2) KLC Meno sekcijos linksmas šiupinys, 3) Puiki trijų brolių Lapinų muzika,

Ką sako Kanadoje atsilankęs Argentinos lietuvis

Neseniai iš Argentnos, Buenos Aires, į Montrealį buvo atskridęs Pranas Martinkešas patvarkyti 1947.VI.23 d. Norandos kasyklose žuvu-

MONTREALIO IR JO APYLINKĖS LIETUVIŲ JAUNUOLIAI IR JAUNUOLĖS papildomai kviečiami kuo skaitlingiausiai įsijungti į jau suorganizuotą DLK Vytauto klubo chorą. Repeticijos vyksta ketvirtadieniais 8 val. vakaro Lietuvių klubo patalpose (2159 St. Catherine St. E.).

DLK Vytauto Klubo Vadovybė.

Pasveiko po sunkios operacijos

Mrs. Izebelė Ambrazienė prieš dvi savaites turėjo sunkią vidurių operaciją, bet laimingai ją išnešė ir visai stiprėjo. Pasveikusi, ji jau grįžo namo ir čia galutinai taisosi. Užjaučiant ligonę, reikia linkėti, kad ji visai pasveiktų ir grįžtų į visuomenę. (kor.)

Naujos lietuvių seimos

Toronto katedroje vasario 12 dieną susituokė Osvaldas Rautens su p-lė Danute Pašilyte ir sudarė lietuvišką šeimą. Šliūbo metu asistavo pp. Jokubynų šeima. Torontiečiai jaunavedžiams linki daug laimės. (kl).

Ottawos lietuviai P. Saulėnas ir p-lė Vanda Daviateitė sudarė lietuvišką šeimos židinį. Ottaviečiai linki jiems gražaus ir laimingo gyvenimo. (kor).

Vasario 19 d. Toronte susituokė Jonas Novogrodskis su p-lė Lidiya Petrovaite ir sukūrė lietuvišką šeimą. (e).

Toronto

Toronto lietuviai statys Tautos namus

Toronto lietuvių bendruomenė susirūpinusi Tautos namų statymu. Sklypas tam tikslui jau yra. Namų statyba atsileisianti apie 100.000 dol. (kor).

Mažėja gyventojų skaičius 1948 metų sausio mėnesį Toronte buvo 695.000 gyventojų, o dabar yra 665.000 gyv. taigi per metus laiko Toronto miestas neteko per 30.000 gyventojų. Miesto pareigūnai nežino, kodėl žmonės nepatinka Toronto. (cp).

pačiame baliuje. IŽANGA tikrai 75 centai (ne 1 dol. 25 ct., kaip anksčiau buvo skelbiama).

Maloniai prašomi atsilankyti visi tautiečiai. Tikrai šiame baliuje galima bus visiems montrealiečiams susitikti, pasikalbėti, pasivaišinti ir nuoširdžiai pašilinksminti. Visi galės išbandyti savo laimę loterijoje. (Kas laimės tautinį kostiumą?) Visiems bus gera ir malonu.

Baliaus Parengimo Komisija.

4) Skautų pasirodymai, 5) Dainos, 6) Tautiniai šokiai. 7) Du Vincukai, 8) Humoras ligi ašarų, 9) Loterija, kurioje Dail. A. Tamošaitienės Dailės studija leidžia specialiai tam baliui išaustą TAUTINĮ APRĘDĄ \$150.— vertės, 10) Laimės stasas, 11) Smagus šokiai, grojant pirmajai kapelai, 12) Kietis ir minkštis gėrimai su skaniais užkandžiais, 13) Žaliojo dobilo draugijos staigmena, 14) Spec. leidinys ir dar daug dalykų, kurie tikrai paaiškės

resnes. Argentinoje, Buenos Airėse, mums tinkamesnis klimatas: pas mus šilta, o tai jau didelė gamtos dovana, nes mums nereikia išlaidų kurui, šiltemis drabužiams. O kas ypač svarbu, mes, dirbantieji, Argentinoje jau turime gerai sutvarkytą socialinį ir bendrai darbo žmogaus draudimą. Mus gydo nemokamai ligoninėse; mes gauname apmokamas atostogas; už šešias valstybines šventes, kuriomis nedirbama, mums apmoka; jeigu atleidžia iš darbo, tai sumoka už kiekvienus išdirbtus metus vieno mėnesio algą; atnaujinus imonei darbą, mums garantuotas priėmimas pagal atleidimo eilę; mes turime ir senatvės draudimą (į jo fondą reikia mokėti 8% pačiam ir darbdavys moka 11%); Kalėdų-Naujų metų proga mes gauname mėnesinės algos priedą. Tai yra labai svarbūs darbo žmogui dalykai, kurie daug lemia.

— O kokios moralinės, kultūrinės sąlygos?

— Geros, — trumpai atsako p. Martinkešas. — Konso-liduojamės, išskyrus tikrai bolševikus. Vienybė mums svar-

PADĖKOS

Už taip išpūdingai suruoštą mums 20 metų vestuvinių gyvenimo suaktyvių paminėjimą, kuris mūsų gyvenime liks niekuomet neužmirštamas, reiškiam didžiausią padėką rengėjoms p. Žižiūnienėi, p. Kavalienei ir p. Kaušpėdienei, kurios tikrai daug pasidarbavo, nesigailėdamos savo brangaus laiko ir darbo.

Taip pat mums buvo staigmena, kai vaišių metu gavome dovaną ir sveikinimo telegramą iš pp. Vaitkų ir Nobares iš Brooklyn, N.Y.

Taip pat esame dėkingi O. Stankevičiūtei ir Mr. Mrs. Shoguette už dovanas ir visiems dalyviams už jų atsilankymą ir tokią puikią dovaną. Dar kartą tariame visiems nuoširdų ačiū.

Anne ir Vincent Mitchell.

KLT Londono skyriaus valdyba reiškia nuoširdžią padėką buv. skyriaus išdininkui p. Gediminui Paltarokui, kaip po daugiausiai prisidėjusiam prie N. Metų sutikimo ruošimo.

Tenka paminėti, kad p. Paltarokas prieš šventes tiesioginio darbo nedirbo ir visą savo laiką paaukojo N. Metų sutikimo ruošimui. Tai jaunas ir energingas vyras, kurio darbą įvertina KLT Londono sk. valdyba ir nariai. Taip pat apgailestautinas, kai kieno neobjektingumas, kuris įnešė nepasitikėjimą sk. valdyboj ir daugelio narių tarpe.

KLT Londono sk. Valdyba.

Dvi dienos Nepriklausomybės šventės

Toronto mieste dvi dienas buvo švenčiama Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Ukrainiečių salė buvo permaža ir žmonės joje ap. po. Minėjimas buvo išpūdingas. Platesnis aprašymas seks. (kor.)

Sunkiai serga rašytojas P. Babickas.

Rašytojo Petro Babicko sveikata, kaip patirta, nesitaiso. Jis taip stipriai serga, kad gydytojų konsiliumas konstatavo rimtą jo sveikatos stovį. Jis turės būti radikaliai gydomas, gal būt, net operuojamas. Tam tikslui jis iš poilsio namų, kuriuose buvo paguldytas vieno Kanados gydytojo nurodymu, po lietuvių gydytojų konsiliumo, turi būti išvežtas į gerą ligoninę ir rimtai gydomas. Ligoniu susirūpinus visa Toronto lietuvių visuomenė. (kor).

LRbPK s-gos nariams Kanadoje

1949 m. kovo 6 d., 16 val., Toronte, Lietuvių parapijos salėje, yra kviečiamas buv. politinių kalinių (LRbPK s-gos narių) susirinkimas. Čia bus aptarti mums svarbūs reikalai, išrinkta valdyba ir nusistatytos gairės tolimesniam mūsų darbiui. Toronte ir apylinkėje gyvenantieji buv. politiniai kaliniai maloniai prašomi į susirinkimą atsilankyti.

Iniciatoriai — Toronte.

Toronto skautai

minėjo Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. Išskilmingoje susiejoje dalyvavo sk. vyčiai, sesės ir jaun. skautės. Dvi dienos minčiai pritaikytas kalbas pasakė sknt. Ancevičiūnė ir sknt. Šarūnas. Sesė Ancevičiūnė, tarp kitko, paminėjo, kad pagal gautą žinią iš Tėvynės patyrusi, jog Vilniaus lietuvių patriotas Žižmaras yra žuvis. Br. Šarūnas, gražiomis mintimis išryškino didingą mūsų Tėvynės praeitį ir pabrėžė, kad tik per kovą vėl bus atgauta Nepriklausomybė.

Kanados sk. vyčių vado psnt. Čeponio sutikimu, kele-tas sk. vyčių buvo pakelti į pasklt. skilt. laipsnius M.

bus dalykas. Argentinon nuvešiu ir Jūsų linkėjimus vienybės ir bendros kovos už tautos ir valstybės idealus. (jk)

Pasilikti ištikimu savo kraštui, tai tavo pirmutinė pareiga!

Fr. von Schiller.

Nepraleiskite progos

įsigyti knygų apie lietuvių dailininkų darbus

1. P. Augius, V. Petravičius, V. Ratas, T. Valius 40 WOOD CUTS ... \$ 5.00
2. A. Rannit. V. K. JONYNAS ... \$ 2.00
3. A. Dargis. LIETUVIŲ VESTUVIŲ PAPROČIAI \$1

Knygos dailiai išleistos ir yra tikras stalo papuošalas, labai tinka dovanoms. Yra tekstas ir anglų kalba. Spauda apie šias knygas labai gerai atsiliepė. Paskubėkite, nes kiekis labai ribotas. Su užsakymais prašoma kreiptis:

M. Tamulėnas, 1426 Junction Ave., Racine, Wisconsin, USA

Nepriklausoma Lietuva

3 Fourth Ave, Ville LaSalle, — Montreal, Que., Canada
 Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams: Yearly Subscription Rates:
 Kanadoje \$3.00 Canada \$3.00
 Užsieny 3.50 Other Countries 3.50

Paieškojimų kaina \$0.50, smulkių skelbimų — už pirmus 15 žodžių — \$0.50, toliau po 2 ct. už kiekvieną sekantį žodį. Kiti skelbimai — pagal susitarimą.